

Öreigar og kúgaðar þjóðir heims sameinist!

Stéttabaráttan

Ert þú
áskrifandi
að viku-
blaði
verkafólks?

Málgagn Kommúnistaflokks Íslands/Marxista-Lenínista

25. og 26 tbl.

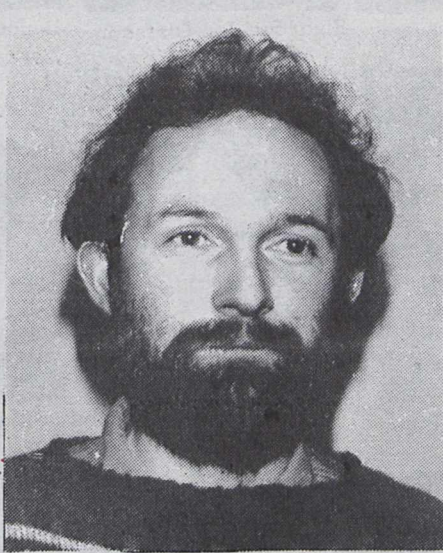
Þriðjudagur 20.6. 1978

7. árg.

verð kr. 100.-

GUNNAR ANDRÉSSON
rafvirki.

SIGURÐUR JÓN ÓLAFSSON
iðnverkamaður.

BENEDIKT S. KRISTJÁNSSON
verkamaður.

MARGRÉT EINARSDÓTTIR
kennari.

Til sigurs fyrir K-listann

Kommúnistaflokkurinn býður nú í fyrsta skipti fram til alþingiskosninga. Það fylgi sem hann fær er mikilvæg stuðningsyfirlýsing við þá stefnu og baráttu sem hann hefur staðið fyrir innan fjöldahreyfinga. Lítið fylgi K-listans, en mikið fylgi G-listans, myndi efla hægrimenn innan Alþýðubandalagsins og gefa þeim tilefni til að ætla að þeir geti leyft sér hvers kyns svik og undanlátt, án andstöðu baráttumanna. Mikið fylgi K-listans mun hins vegar styrkja stöðu baráttumanna innan fjöldahreyfinga. Þingmaður Kommúnistaflokksins mun verða málsvári verkafólks og herstöðva-

andstæðinga. Öflugt fylgi K-listans mun verða baráttunni meiri styrkur en einn þingmaður Alþýðubandalagsins í viðbót.

Einn þingmaður Kommúnistaflokksins mun stórbreyta baráttuaðstöðu kommúnista og verða fjöldabaráttunni meiri stuðningur en allir þingmenn Alþýðubandalagsins samanlagt.

AÐ KJÓSA K - LISTANN ER:
- að styðja kröfuna fyrir lífvænlegum launum fyrir dagvinnu.
- að snúast gegn stéttasamvinnustefnu og undanslætti við auðvaldið.

- að styðja baráttu fyrir lýðræði innan verkalyðshreyfingarinnar.
- að styðja undanbragðalaus baráttu fyrir brottför hersins og úrsögn Íslands úr NATO
- að mótmæla svikum í hermálinu eins og í tíð síðustu vinstri-stjórnar.
- að styðja baráttu gegn allri heimsvalda-
stefnu og stríðsundirbúningi risaveldanna.
- að efla hreyfingu baráttumanna, styrkja áróðursstöðu þeirra og slagkraft í fjöldahreyfingum.
KJÓSTU EFTIR SANNFÆRINGU ÞINNI
KJÓSTU K-LISTANN

Allir þingflokkarnir eru kaupránsflokkar

Laun alþýðu landsins voru skert með lagaboði þann 1. mars s.l.. Þessi skerðing táknaði ekki aðeins launalækkun, hún táknaði brot á frjáls-
um samningsréttindum verkalyðshreyfingarinnar. Og það þýðir gróf árás á almenn lýðrættindi í þjóðfélaginu.

Þegar málið er skoðað út frá þessu sjónarmiði kemur í ljós að baráttu verkalyðshreyfingarinnar fyrir kröfunni um samningana í gildi, er ekki mikilvægust sem krónubaráttu heldur sem pólitísk baráttu fyrir lýðrættindum.

Í ljósi þessa skulum við svo líta aðgerðir nýkjörins meirihluta borgarstjórnarinnar í Reykjavík.

Handaskolun nýja meirihlutans

Alþýðubandalagið hefur látið flokka hæst yfir kaupránslög-

um íhalds og framsóknar. En fátt hefur orðið úr verki hjá hvoru tveggja verkalyðsforingjum og almennum pólitík-
usum AB, annað en að hvetja fólk til að kjósa AB. Þannig stillir AB verkafólki upp við vegg: Annað hvort kjósið þið AB og allt verður gott eða þið gerið það ekki og slíkt kostar áframhaldandi kauprán. Og að því sögðu berst AB gegn allri viðleiðni til fjöldabaráttu gegn kaupránslögunum.

Nú skyldu menn ætla að AB, eftir því sem það hefur látið, myndi hafa frumkvæði að því að borga kjaraskerðingu auðvaldsins að fullu, nú þegar það er leiðandi afl nýja meirihlutans í borgarstjórn Reykjavíkur. En það fór á annan veg og nú rekur hver yfirlýsingin og ásökunin aðra, milli meirihlutaflökkanna innbyrðis. Þar kennir hver öðrum um en ljóst

er að aldrei kom til umræðu að borga fullar verðbætur á laun. Og það eru hrein svik við kröfur verkalyðshreyfingarinnar og á gefnum loforðum.

Enginn meirihlutaflökkanna segir að það strandi á sér að fullar verðbætur verði greiddar en verkafólk á kröfu á að fá vitneskju um hvað sé í veginum. Tal um að nýi meirihlutinn "taki ekki á sig syndir annarra", "geti ekki borgað fullar verðbætur" er einungis fyrirsíttur og undanbrögð, sem ekki má líða fulltrúum stjórnmálaflokka er munu að líkindum sitja í ríkisstjórn næsta kjörtímabil.

"Réttmæti" kjararánsins viðurkennt af nýja meirihlutunum

Alþýðuflokkurinn og Alþýðubandalagið sem skipa borgar-

stjórnarmeirihlutann ásamt Framsóknarflokknum, eru nú orðnir þátttakendur og gerendur að kjaraskerðingu ríkisvaldsins.

Þeir hafa nú viðurkennt að kjararánslögin hafi að nokkru leyti verið nauðsyn. Þessi viðurkenning felst í því að þeir skuli ekki borga fullar verðbætur (einnig aftur í tímann), þegar þeir eru í aðstöðu til.

Alþýðuflokkurinn og Alþýðubandalagið geta ekki skýlt sér bak við það að fullar verðbætur strandi á fulltrúa annars kaupránsflokksins Framsóknarflokksins, Kristjáni Benediktssyni. Því einn fulltrúi íhaldsins, Magnús L. Sveinsson, hefur í trausti þess að Alþýðubandalag og Alþýðuflokkur myndu neita, lýst sig fúsan til að greiða með þeim atkvæði um fullar verðbætur á laun. Og Alþýðubandalag og Alþýðuflokkur neituðu.

Verkalyðsforingjar Alþýðubandalagsins halda varla vatni af ánægju yfir niðurstöðu nýja borgarstjórnarmeirihlutans.

framhald á síðu 2.

Viðtöl við:

Gunnar
Andrésson

Kristján
Guðlaugsson

og gamla
baráttumenn

Grein um
Dagsbrún

xK xK xK xK xK xK xK

LEIDARI

Hvers er að vænta af kosningunum?

Þegar þetta er skrifað eru aðeins nokkrir dagar til kosninga. Allt útlit er fyrir að stjórnaflökkarnir hljóti mikið afhroð í þessum kosningum og stjórnaandstaðan vinni á að sama skapi. Yfir okkur hefur síðustu vikurnar dunið áróðursherferð stjórnmálaflokkanna, þar sem hver kennir öðrum um hvernig í pottinn er búið í íslensku efnahagslífi í dag. Einnar hæst hefur galað Alþýðubandalagið, sem hefur nú að eigin sögn grafið upp úr þussi sínu hinar einu sönnu og óbrigðulu lausnir á efnahagsvandamum.

En við hverju er svo að búast eftir kosningarnar? Allir þekkja nú orðið íhaldsstjórnina og aðferðir hennar til að leysa vandamálin. En er einhvers annars og betra að vænta frá Alþýðuflokknum og Alþýðubandalaginu? Svar okkar er hiklaust neitandi. Við höfum nú þegar fyrir okkur stikkprufu af því sem koma skal ef þessir flokkar komast í ríkisstjórn. Þessa stikkprufu höfum við úr aðgerðum nýja borgarstjórnarmeirihlutans, þar sem mörkuð var stefnan um áframhaldandi kauprán í fótspor íhaldsstjórnarinnar.

Verkalýðsforingjar Alþýðubandalagsins létu hátt í vetur þegar kaupránslögin voru sett og kröfðust: SAMNINGANA Í GILDI. Nú hafa þessir sömu forkólfar varla orðaförða til að lýsa með ánægju sinni með ákvörðun borgarstjórnarinnar og ekkert heyrir lengur minnst á að samningana eigi að fá í gildi. Sannleikurinn er sá að Alþýðubandalagsforystan hefur með ráðnum hug notfært sér kjarabaráttu íslensks verkalýðs í eigin tilgangi, þeim tilgangi að afla sjálfri sér ráðherrastóla og feitra embætta innan ríkisvaldsins. Íslensk verkalýðsstétt hefur einskis að vænta úr hendi Alþýðubandalagsins og verkalýðsforingja þess nema svika og aukins kaupráns. Verkalýðsstéttin verður að taka upp sjálfstæða baráttu með virkri þátttöku alls þorra verkalýðsins ef einhvers árangurs á að vænta úr baráttunni.

Baráttu hliðhollra alþingismanna getur aldrei orðið annað og meira en stuðningur við sjálfstæða baráttu verkalýðshreyfingarinnar. Að treysta algerlega á alþingismenn og örfáa verkalýðsforingja í baráttunni er dauðadæmd baráttuaðferð sem aldrei mun leiða verkalýðsstéttina til neins annars en ósigurs.

Félagar Kommúnistaflokksins hafa nú barist í sex ár fyrir því innan verkalýðshreyfingarinnar að hún taki upp sjálfstæða baráttu óháð pólitískum flokkum. Árangur þessa starfs er nú þegar nokkur og má kannski helst marka hann af viðbrögðum verkalýðsforystunnar, sem ekki hefur haft kjark til að mæta félögum Kommúnistaflokksins á fundum nú fyrir kosningarnar.

Kosningar eru ekki kjarabaráttu en þingmenn geta veitt stuðning baráttu verkalýðsins með starfi sínu á Alþingi. Slíkan stuðning er þingmanni Kommúnistaflokksins ætlað að veita, ef flokkurinn fær mann á þing. K-listinn er listi verkafólks.

HAFIÐ SAMBAND VIÐ KOMMÚNISTAFLOKK ÍSLANDS M-L

● Miðstjórn og ritstjórn Stéttabaráttunnar: sími 27810 og pósthólf 1357 121 R einnig í Rauðu Stjórninni bókaþúð, Lindargötu 15, opið mánud. - föstud. kl. 15:30 - 18:30.

● Hellisandur: Sígfus Almarsson Hellisbraut 10.

● Stykkishólmur: Gísli Hjaltason P. O. Box 63.

Framboðslisti Kommúnistaflokksins

Gunnar Andrésson

Sigurður Jón Ólafsson

Benedikt Kristjánsson

Margrét Einarsdóttir

Magnús Þorgrímsson

Jónína H. Óskarsdóttir

Soffa Sigurðardóttir

Skúlfína Kjartansdóttir

Ástvaldur Ástvaldsson

Sigurður Ingi Andrésson

Skúli Waldorff

Sigurður Einarsson

Aðrir á listanum eru:

13. Eiríkur Brynjólfsson kennari

14. Norma E. Samúelsdóttir skrifstofumaður

15. Konráð B. Pálmason iðnnemi

16. Nanna Artúrsdóttir verkakona

17. Guðrún Ægisdóttir saumakona

18. Björgvin Leifsson nemi

19. Steinunn Torfadóttir kennari

20. Halldóra Gísladóttir húsmóðir

21. Margrét Jóhannsdóttir skrifstofumaður

22. Ingibjörg Einarsdóttir hjúkrunarfræðinemi

23. Guðni Guðnason lögfræðingur

24. Björn Grímsson vistmaður á Hrafnistu

Allir þingflokkarnir eru kaupránsflokkar

framhald af forsíðu

Þannig hafa þeir einnig snúist frá fyrri yfirlýsingu um samningana í gildi.

Alþýðubandalagið ætlar í ríkisstjórn hvað sem það kostar.

Alþýðubandalagið hefur undirbúið það vandlega að komast í ríkisstjórn. Þessi undirbúningur felst í því að plægður hefur verið jarðvegurinn innan verkalýðshreyfingarinnar en þar er AB valdamest allra pólitískra flokka og treður

óspart á lýðræðinu. Einnig hefur nú AB sýnt auðherrunum fram á að þeirra hag sé best borgið, sé AB í ríkisstjórn.

Auðvaldinu er nú ljóst að AB er í löfa lagið, í krafti valda sinna í verkalýðshreyfingunni, að hefja öfluga verkfallsbaráttu ef það kemst ekki í ríkisstjórn. Og ef AB kemst í ríkisstjórn er því allt eins í löfa lagið að halda aftur af verkalýðshreyfingunni og verkfallsbaráttunni.

Þetta hvort tveggja hefur AB sýnt síðan kjararánslögin voru sett. Það hefur staðið

fyrir alls kyns miðstýrðum aðgerðum, tveggja daga allsherjarverkfalli, útflutningsbanni, olfúinnflutningsbanni, dagsverkföllum, helgarvinnubanni en engri þessari aðgerð hefur verið ætlað að þvinga atvinnurekendur til að borga samningana í gildi. Þar hafa einungis verið sýndarmennska og liður í undirbúningi AB til að komast í ríkisstjórn. Enda hefur árangurinn sýnt sig í því að vera enginn.

Nú hefur AB sýnt sig ætla að svíkja kröfuna um samningana í gildi, í ríkisstjórninni ef það nær í þá stóla rétt eins og það gerði í borgarstjórninni.

Frammi fyrir því stendur verkafólk þegar það gengur til kosninga 25. júní 1978.

Þingflokkarnir eru nú allir orðnir aðilar að kjararánslögum og því að það viðgangist að samningsrétturinn er brotinn á bak aftur. Þetta er staðreynd sem ekki verður gengið framhjá.

● Akureyri Jón Atli Játvarðsson Skarðshlíð 30.

● Neskaupsstaður: Messíana Tómasdóttir, Þiljuvöllum 38

● Hornafjörður: Skúli Waldorff, Bókabúð KASK.

● Suðurnes: Einar Jónsson Sölvallagötu 40c, Keflavík.

● Hafnarfjörður: Fjóla Ragnvaldsdóttir, Reykjavíkur vegi 24.

● Svíþjóð: Kristján L. Guðlaugsson, Kámnarsvægen 11 N:220, 222 46 LUND. Hrólfr B. Ágústsson Uppstigen 139-31, 421 80 GÖTEBORG.

Viðtal við Gunnar Andrússon: Sósíalismiinn er hvarvetna í sókn

Senn líður að kosningum til Alþingis og hiti kosningabaráttunnar í hámarki. Í tilefni þess lagði Stéttabaráttan leið sína til Gunnars Andrússonar, efsta manns á lista Kommúnistaflokksins í Reykjavík til að fá álit hans á brýnustu málefnum dagsins:

- Hver telur þú vera þau helstu mál sem tekist verður á um í komandi kosningum og hver er afstaða Kommúnistaflokksins til þeirra?
- Það er augljóst að efnahagsmálin verða það sem helst verður tekist á um. Fólki er orðið langþreitt á þeim auðvaldslausnum sem mótaðar hafa verið hingað til. Það hefur verið hrein einstefna í þessum málum af hálfu ríkisvaldsins. Stöðugar verðhækkanir og skerðing launa eru einu leiðirnar sem farnar hafa verið. Í hvert skipti sem ríkisstjórnin hefur reynt að leysa efnahagsvandann hafa aðgerðirnar byrjað og endað á kjaraskerðingu. Engar raunhæfar leiðir hafa verið reyndar til að glíma við verðbólguna eða annan efnahagsvanda.

Kommúnistaflokkurinn hefur margbent á að herða verður allt verðlagseftirlit, með það að markmiði að koma í veg fyrir auðsöfnun atvinnurek-

enda og fjármálaþraskara á verðbólgunni. Þetta á einnig við úrlausnir ríkisvaldsins í skattamálum. Kommúnistaflokkurinn hefur bent á að velta verður skattbyrðunum af verkafólki yfir á stóru atvinnufyrirtækin. Kommúnistaflokknum er einum treystandi til að vinna að þessum málum. Allir aðrir hafa reynt ófærir um að koma þessum málum í framkvæmd. Það verður einnig tekist á um hermálið en í því hafa svokallaðir hernámsaðstæðingaflokkar algjörlega svikið og í sumum tilvikum gengið erlendum auðhringjum á hönd. Þetta er enn ein sönnun um að framboð og tilvera Kommúnistaflokksins er algjör nauðsyn ef takast á að byggja upp sannan verkalyðsflokk.

Allir flokkar hafa fögur fyrirheit um baráttu gegn verðbólgunni en enginn þeirra treystir sér samt að ráðast að rótum hennar.

Eini flokkurinn sem er

treystandi til að gera þetta er Kommúnistaflokkurinn og rætur verðbólgunnar liggja í gróðasöfnun atvinnurekenda.

Verðbólguþróðinn er stór hluti af gróðasöfnun auðstettarinnar og Kommúnistaflokksurinn er eini flokkurinn sem treystandi er til að skerða þann gróða og ráðast að rótum verðbólgunnar.

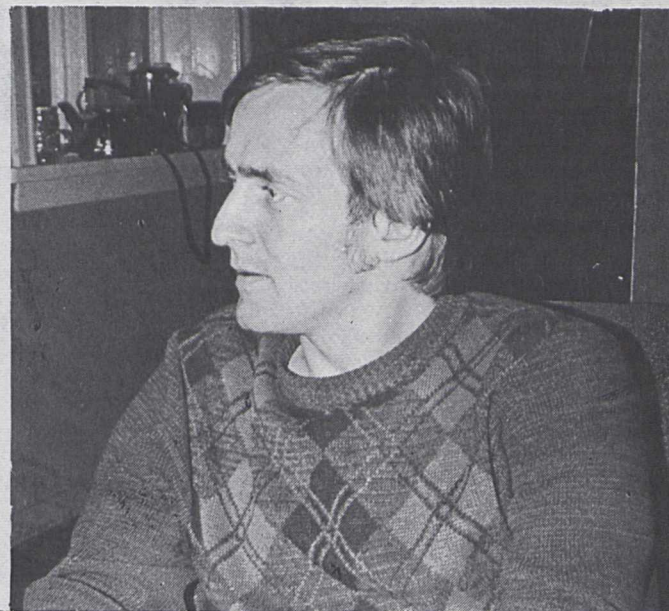
Þeir flokkar sem ekki hafa heilsteypta afstöðu í þessu máli eru alls ófærir um að berjast gegn verðbólgunni. Alþýðubandalagið er að reyna að sitja á tveim stólum í einu þessu máli með svokallaðri íslenskri atvinnustefnu. Þessi stefna er á engan hátt frábregðin stefna einkaframtaksins og gerir ekki meir en stefna íhaldsins að viðurkenna gróðasöfnun auðherranna. Þeir verða ekki til að lægja verðbólguna. Í mesta lagi gætu þeir dregið úr kröfum launafólks um bætt kjör, vegna stöðu sinnar innan verkalyðshreyfingarinnar. Fyrir slíkt ætti launafólk ekki að þakka þeim með stuðningi í kosningum. Þeir eru úlfur í sauðargæru, tala fagurlega fyrir kosningar en verk þeirra eru hin skuggalega hlið.

- Nokkuð að lokum?
- Aðeins það að ég vona

að Kommúnistaflokkurinn eflist í þessari kosningabaráttu og stefna hans vinni á.

Hvarvetna í heiminum er sósíalismiinn í sókn en auðvaldið á undanhaldi. Hvernig sem þessar kosningar fara

er framtíðin björt fyrir íslenska alþýðu. Hún mun sigra að lokum og byggja upp lýðræðisþjóðfélag, þar sem vinnan gerir fólkið frjálst. Barátta okkar er rétt að hefjast og þó við töpum orustu munum við sigra að lokum.

Gunnar Andrússon formaður Kommúnistaflokksins skipar efsta sæti K-listans.

Viðtal við Rauðsokka

framhald af baksíðu

Myndin er af hinum vinsæla sönghóp Rauðsokka og eru þær Hjördís Bergsdóttir og Margrét Jóhannsdóttir lengst til vinstri og lengst til hægri er Norma E. Samúelsdóttir.

innrætt það frá blautu barnsbæini. Þær eru litnar hornauga af atvinnurekendum, sem kúga þær með gamla fantakinu, að það séu hreinustu vandræði að þær séu alltaf með þessi börn. Og þetta helst þeim uppi þrátt fyrir allt jafnréttisþjóp borgaraflokkanna og jafnréttisráðið góða. Norma: Það háir konum miklið að þurfa alltaf að bera alla ábyrgðina á börnunum. T. d. er það þannig að ef ég verð veik, sem er því miður oft, þá verð ég annað hvort að liggja ein heima með þrjú börn, eða maðurinn minn tekur sér frí í vinnu, sem er dregið af kaupi hans. Hann getur ekki fengið veikindafrí nema gegn læknisvottorði við eigin veikindi. Aðstoð frá félagsmálastofnun er aðeins hægt að fá með nokkura daga fyrirvara, það þýðir að ég verð að ákveða veikindin fyrirfram til að fá aðstoð.

Guðrún: Þetta er ekki bara spurningin um hvort konan sé heima eða ekki. Það er spurningin um að vera sjálfstæð, hafa fjárráð og þurfa ekki að vera upp á neinn kom-in. Það er niðurlægjandi fyrir fólk, hvort sem í hlut á kona, unglingur eða gamalmenni, að þurfa að fara bónarvegin í peningamálum. Fjárhagslegt sjálfstæði er m. a. ein meginforsenda frelsis kvenna.

Hjördís: Fallega myndin er sú að konan sé heima og maðurinn vinni úti og allt gangi vel. Oft gengur það vel, en stund-

um ekki. Það er ekki sann-gjarnt að líta á karlmenn sem fyrirvinnur, peningavélar sem aldrei bila. Þeir geta veikt eða dáðið. Konur verða að gera sér grein fyrir þessu, það er slæmt fyrir alla aðiða að konan sé óviðbúin slíku og ábyrgðin af framfærslunni hvíli öll á öðrum aðilanum. Konan er sjálfri sér verst þegar hún ákveður framtíð sína sem húsmóðir, án þess að vera reiðubúin að taka við ábyrgðinni af framfærslu barnanna.

- Hver finnst ykkur afstaða karla vera til jafnréttisbaráttu

Hjördís: Fyrsta viðbragð þeirra flestra var hræðsla og andstaða, því þeir þekktu ekki forsendurnar fyrir baráttunni. En eftir að konur fóru að kynna málstað sinn, þá hefur skilningurinn aukist og nú eru karlmenn samherjar okkar, því smátt og smátt gera þeir sér grein fyrir að þeir hafa líka hag af baráttunni.

Margrét: Fyrst í stað litu þeir á baráttum sem árás á heimilið og fjölskylduna, jafnvel ástina og hjónabandið. Jafnréttisbarátta felur vissulega í sér árás á heimilið sem stofnun, þar sem þjóðfélagsbreyting sem breytir hlutverki þess er óhjákvæmileg til að ná fullu jafnrétti.

Norma: Það er rétt að viðhorf karlmanna hefur breyst, þeir líta nú ekki lengur á konuna sem óæðra kyn. En þó er þessi breyting enn meira í orði

en á borði, þar sem misréttið er svo rötgróinn hluti af þjóðfélaginu.

Hjördís: Margir karlar eru án efa hræddir um að missa eitt-hvað ef konan fer út í jafnréttisbaráttu. En jafnréttisbarátta er orðin staðreynd í þjóðfélaginu, þær raddir að jafnréttis-sinnar séu bara einhverja rass-síðar brjóstalitlar kélur í rauðum sokkabuxum sem fari út í þetta vegna vonbrigða í ástarlífinu, eru að mestu þagn-aðar.

Margrét: Afstaða karla til hlutverks kvenna er stéttbundin Kona atvinnurekandans hefur allt annað hlutverk en verkakonan og verkamaður sér konuna frá öðru sjónarhorni en atvinnurekandi.

Guðrún: Íhaldsöflin hafa breytt um aðferð til að kæfa jafnréttisbaráttuna. Í stað þess að snúast hatrömm gegn henni, lástast þau styðja hana, reyna að afvegaleiða hana og afstýra því að nokkrar þjóðfélagsbreytingar eigi sér stað. Þau reyna að sannfæra okkur um að jafnrétti felist í því að senda nógu marga sjálfstæðis- eða Alþýðubandalagskonur á þing, gera þær að læknum, lögfræðingum eða forstjórum. Auðvaldsskipu-lagið reynir að græða á öllu, jafnvel jafnréttisbaráttu.

Hjördís: Framkvæði kvennanna sjálfra er aðal forsenda þess að herða baráttu. Þær verða að finna þetta hjá sjálfum sér.

framhald af síðu 8

ræða Gunnar Andrússon:

einskis að vænta, það færast nú æ lengra til hægri og á stöðugt erfiðara með að verja fyrir sjálfu sér og öðrum þau vinstri kjörorð, sem aflað hefur því fylgi hingað til.

Af þessum og fleiri ástæðum hefur aukist svigrúmið á vinstri kanti íslenskra stjórnmála. Svigrúm sem AB er síður en svo annað hvort brúað en það er einmitt það sem Kommúnistaflokkur Íslands ætlar að gera.

Framboð Kommúnistaflokksins er eðlilegt og nauðsynlegt ef takast á að halda uppi öflugri baráttu gegn íhaldinu og hægri þróuninni í verkalyðshreyfingunni. Kommúnistaflokkurinn er eini staðfasti flokkurinn sem berst fyrir brottför hersins og úrsögn Íslands úr NATO. Hann berst jafnframt fyrir því að öll heimsvaldastefna verði fordæmd. Kommúnistaflokkurinn er einnig eini flokkurinn sem staðfastlega er gegn ásælni erlendra auðhringja.

Hann er jafnframt eini flokkurinn sem líklegur er til að berjast í raun fyrir þessum

málum á þingi, fái hann til þess fylgi. Líkur þess eru stórlega skertar af samtryggingarkerfi gömlu flokkanna, sem ekki skirrast við að brjóta lög til að raddir nýrra afla fái ekki að heyrast í fjölmíðlum. Kjörorð gamla samtryggingarkerfisins er "enga nýja flokka á þing", það gæti komið af stað óþægilegum umræðum um fyrri störf gömlu flokkanna.

Kommúnistaflokkurinn leggur áherslu á það að hver kjósi eftir sinni sannfæringu og enginn láti hræða sig frá stuðningi við K-listann, með því að atkvæði hans sé dautt því svo er ekki. Því fleiri atkvæði sem koma á K-listann því háværari verður verður krafan um raunverulega verkalyðsstefnu í öllum málum en engar auðvaldslausnir eins og annars verður ef K-listinn fær fá atkvæði.

Við verðum því enn að herða okkur fram að kosningum. Ef félagshyggjan á að bera sigurorð af einstaklingshyggjunni, gróðasjónarmiðum auðstettarinnar.

framhald af síðu 9

Viðtal við Kristján Guðlaugsson

„Lýðskrum Alþýðubandalagsins miðar að því að hindra vinstri þróunina“

Þntak Alþýðubandalagsstefunnar er. Og út af fyrir sig, held ég að "ofurstirnið" Ólafur R. Grímsson og hrossa kaupin um þingsætin innan Alþýðubandalagsforystunnar afhjúpi spillinguna og klíkuskapinn sem ræður þar ríkjum. Ég hvet allt ungt fólk til þess að snúa baki við þessum starfsaðferðum og sýna fyrirliðningu

sína á hægri-klíkunni innan Alþýðubandalagsins með því að kjósa Kommúnistaflokkinn þann 25. júní. Kommúnistaflokkurinn hefur náttúrulega mjög erfiða aðstöðu, þar sem hann er útilokaður frá þátttöku í kosningaumræðum, en ég vona að ungt fólk fylki sér samt sem áður um hann, þegar til kemur.

Guðni Guðnason t.v. skipar 23. sæti á framboðslista Kommúnistaflokksins og Helgi Jónsson Báðir voru þeir félagar í Sósíalistaflokki og hafa starfað lengi í sveit sósíalista.

Þeir hafa báðir verið um langan tíma virkir þátttakendur í sósíalískri hreyfingu á Íslandi, félagar í Sósíalistaflokki og ötulir baráttumenn gegn krátískri þróun hans. Þeir hafa frá mörgu að segja bæði frá fyrri tíð og baráttunni í dag. Skoðanir þeirra endurspeglar viðhorf þeirra sem álíta Alþýðubandalagið ekki líklegt til stórræða, með öllum sínum prófessorum og lektorum. Þeir verða stöðugt fleiri sem telja starfskröftum sínum betur borgið með vinnu í þágu uppbyggingar röttækra verkalyðshreyfingar. Þeir félagar, Guðni og Helgi, benda á mikilvægi þess í viðtalinu við Stéttbaráttuna.

Stb: Nú er það sagt að það skipti máli hvað flokkar geri við það traust sem almenningur veitir þeim í kosningum. Hvað tákna úrslit bæjar- og sveitastjórnakosninganna fyrir almenning, er þetta sigur fyrir launafólk eða breyta úrslitin litlu um framkvæmd mála í Reykjavík? Verða miklar breytingar?

Helgi: Ég veit ekki hvort þetta tákna miklar breytingar, en ég tel þetta fyrst og fremst vera ósigur fyrir óþjóðlega stjórnunarstefnu íhaldsins. T.d. þá stefnu að leggja niður ríkisfyrirtæki og koma öllu í einkarekstur, eins og þeir hafa sýnt lit á. Þetta og margt fleira sýnir að stefna stjórnarinnar er mikið í anda gömlu íhaldsstefnunnar. Það er þessi stefna sem fólk hefur hafnað. Þessa stefnu hefur Framsókn líka stutt og fær því sama dóm.

Stb: Er hægt að segja að úrslit kosninganna séu ósigur fyrirhugmyndir einkafram-taksins?

Helgi: Það má túlka þetta á margan hátt og auðvitað er það margt sem hjálpast að. Hverju úrslitin breyta fer mest eftir fólkinu sjálfu. Við getum aldrei búist við að stjórnir geri meira en það sem alþýðan krefst hverju sinni. Hvort sem hún heitir vinstri eða hægri stjórn.

Stb: Nú benda úrslit bæjar- og sveitastjórnakosninganna í ákveðna átt, er þetta til vinstri, eða mótmæli við vinnubrögð ríkisvaldsins?

Guðni: Ég held að þetta séu mótmæli við stefnu hægri flokkanna og ríkisstjórnarinnar. Ég er ekki viss um að þetta tákni neina vinstri-sveiflu útaf fyrir sig. Ég held að þetta séu fyrst og fremst mótmæli við stjórnarstefnu, sem hefur verið ríkjandi og ótti almennings við þjóðfélagsástand sem það sættir sig ekki við, og treystir ríkisstjórninni ekki til að ráða við. Þá fyrst og fremst verðbólguna.

Stb: Jafnvel hættu á atvinnuleysi?

Guðni: Já, hættan á atvinnuleysi og eins það að almenningur hefur átt að sig á því að verðbólgan hefur dregið auðinn ennþá meir saman í fáar hendur. Það eru tiltölulega fáir sem hafa getað nýtt sér

verðbólguna. Almennur hefur ekki getað þetta og þeir sem hafa reynt það af launamönnum, hafa komist í ógöngur. Launamenn hafa séð fram á það að ef þessi pensla heldur áfram, þá eru það þeir sem á endanum munu tapa.

Stb: Var ekki kosið um borgarmál hér í Reykjavík eins og haldið hefur verið fram?

Guðni: Ekki vil ég segja það að ekki hafi verið kosið um borgarmálefni, ég held að óánægja með íhaldsstjórn í borginni hafi verið orðin gífurlega mikil og komin langt inn í þeirra eigin raðir og það hafi jafnvel ráðið úrslitum um það að þessi sveifla varð svona mikil í Reykjavík.

Helgi: Nú var þetta ekki bara hér í borginni heldur víðast um landið.

"Sjálfstæði þjóðarinnar á ekki að velta á vopnum stórbjóðar."

Guðni: Jú það er alveg rétt, en íhaldinu í Reykjavík hefur venjulega tekist miklu betur að verjast áföllum og halda saman fylginu, en það hefur sýnilega misst tókin á sínu valdakerfi.

Stb: Nú hafa undanfarið orðið töluverðar breytingar og átök í forystuliði Sjálfstæðisflokksins. Prófkjör og annað því um líkt og mikil átök. Hefur

þetta ekki einhver áhrif á kosningarvél flokksins. Er hún eins sterk eins og æskilegt væri eftir slík átök?

Guðni: Ég skal ekki segja. Ég þekki þetta apparat þeirra ekki svo náð, alla vega ekki innviði þess. En vissulega gæti maður hugsað það að þeim hefði ekki gengið eins vel þess vegna.

tveggja kvenna í sjónvarpinu um daginn. Sjálfstæðisflokkurinn á enga foringja í dag. Heldur þú að Ólafur Thors hefði ekki farið betur með hlutverkið? Guðni: Já, sjálfsagt hefði hann ekki þurft að aðstoð tveggja ungra stúlkna að halda. Og ekki þurft að fara á æfingu í miðstöðinni í leikbrögðum til að geta komið sínum viðhorfum á framfæri.

Hver verða úrslit alþingiskosninganna?

Stb: Ef við snúum okkur meir að alþingiskosningunum. Úrslit alþingiskosninga sem væru svipuð eða jafnvel verri fyrir stjórnarflokkanna. Benda þau ekki til nýrrar vinstri-stjórnar?

Guðni: Það skildi maður ætla og fólkið sé að krefjast þess. En það eru afturhaldsöfl sem eru að eflast og þau munu sitja meðan sætt er.

Stb: Meinarðu að þó þingstyrkur Sjálfstæðisflokksins og Framsóknarflokksins minnki þá sitji þeir áfram?

Guðni: Já, það gæti allt eins farið svo.

Stb: Helgi hvað segir þú um þetta. Situr stjórnin áfram þrátt fyrir eitthvert fylgistap.

ar. Flokkurinn hneigðist til mjög borgaralegra viðhorfa.

Helgi: Þá fóru þeir að leita í auknu mæli eftir tímabudnum vinsældum. Fá vinsæla menn á lista og slíkt. Það var upp úr þessu sem farið er að taka upp algjöra hægri stefnu og stefna útpynnt til að fá meira fylgi.

Stríðið breytti þessu algerlega

Stb: Nú er þessi stefna eitt aðaleinkenni Alþýðubandalagsins í dag. Eru þeir líklegri til stórræða í baráttu verkalyðshreyfingarinnar?

Guðni: Stefna Alþýðubandalagsins er ekki mjög ljós. Hún er fyrst og fremst og raunar bara borgaraleg vinstri stefna í besta falli - krátísk í eðli sínu. Við höfum leifar af gömlum krataflokki sem hefur dagad uppi, þar sem Alþýðuflokkurinn er. Ég ált að fólk kjósi fremur yngri krataflokkinn Alþýðubandalagið. Það er raunar sá eini valkostur sem fólk hefur haft. Það hefur ekkert verið annað að fara. En það er ekki vegna trausts á flokknum. Heldur er þetta skásti kosturinn sem fólk hefur haft úr að velja í andófi við íhaldsöflin.

Viðtal Stéttabaráttunnar: Rætt við Guðna Guðnason og Helga Jónsson

Eða fer hún frá og kennir verkalyðshreyfingunni um að hún hafi sett fram svo miklar kröfur að það hafi felld stjórnina.

Helgi: Ég held að skuldinni hafi verið skellt á Framsókn. og stjórnin sé í raun dauðadæmd. Það tapa allir flokkar á að vera í stjórnarsamstarfi með Sjálfstæðisflokknum.

Stb: Var ekki sósíalistaflokkurinn eitt sinn í stjórn með Sjálfstæðisflokknum og hver var reynslan af því?

Guðni: Jú. Og eftir það var hann ekki til sem sósíalískur flokkur, ekki raunverulega.

Helgi: Vinstri flokkur sem fer í svona samstarf hann fær skellinn af öllu sem gert er, hvað sem hann reynir. Það er miklu sterkara fyrir slíkan lítinn flokk að vera utan stjórnar og þrýsta á um aðgerðir.

Guðni: Það er ekkert sem getur haldið við vinstri fylginu annað en viðbrögð verkalyðsstéttarinnar. Ef hún er ekki vakandi og heldur uppi sínum kröfum og knýr forystuna til að fara eitthvað eftir því sem eru hagsmunir stéttarinnar. Þá er ekki til neitt hægri eða vinstri þá er það bara vald hinna fámenn flokkslíkna sem ræður.

Stb: Þú sagðir áðan, Guðni, að Sósíalistaflokkurinn hafi ekki verið til sem röttækur flokkur eftir stjórnarsamstarfi með Sjálfstæðisflokknum.

Guðni: Flokkurinn poldi ekki að missa sitt hlutverk í forystu verkalyðsstéttarinnar.

Stb: Er fólk minna röttækt nú en fyrr á dögum, t.d. á dögum sósíalistaflokksins?

Guðni: Stríðið breytti þessu gjörsamlega. Fyrir stríð vissu verkamenn betur í hverslags þjóðfélagi þeir bjuggu. Þeir væntu sér einskis góðs af íhaldsöflunum. Ísland er í dag tvímælalaust neyslþjóð. Félag en það hefur ruglað dómgreind verkalyðssins. Þetta hefur fírrt fólk öllu mati á verðmætum.

Helgi: Ásamt verðbólgunni hefur þetta haft þessi áhrif. Allt það sem vinnst í kjara-baráttunni er tekið aftur í verðbólgunni. Þetta brenglar alla heilbrigða skynsemi og mat á þjóðfélagsveruleikanum.

Stb: Hverra verkefni er að breyta þessu?

Guðni: Sú félagslega og pólitíska fræðsla sem veitt var áður hjá Kommúnistaflokknum og síðan Sósíalistaflokknum hun stóð mikið nær verkamönnum. Þetta var í raun hæfara og sannara mat á verðmætum, afstöðu verkamannsins til atvinnurekenda og ríkisvaldsins.

Helgi: Það eru líka fleiri atriði sem áttu mikinn þátt í að móta hugi verkamanna, en það voru hin röttæku skáld og listamenn sem komu fram með þessari hreyfingu.

Stb: Hnignunin hefur að ykkar mati orðið mikil bæði hvað varðar flokkinn og afstöðu almennings í kjölfar þess. Það er kannske hægt að segja að þótt Alþýðuflokkurinn hafi

tapað fylgi þá hafi stefna hans unnið?

Guðni: Já, það er rétt. Það munar mjög litlu hér orðið og á kratafylginu á hinum norður-löndunum. Það er fyrst og fremst togast á um hið krat-íska fylgi milli þriggja flokka hér - það er nánast eini munurinn.

Helgi: Ég held að kratapró-unin verði fyrir hér á landi og Hermannsson hafi verið lærisveinn Einars Olgeirssonar.

Guðni: Ég er í engum vafa um það hvenær þetta byrjar hér á landi. Það er með sameiningu KFÍ við hluta Alþýðuflokksins 1938. Öll pólitísk meðvitund var færð niður og beið þess aldrei bætur. Á fyrstu fundunum eftir að þetta gerðist var bar-in niður hver einasta óánægju-rödd kommúnista. Gjörsam-lega slegin niður. Það voru hotanir um brottrekstur við minnstu andóf kommún-ista. Kommúnistarnir áttu að þegja til að hafa kratana góða. Þannig hefur þetta verið æ síðan.

Helgi: Það voru margir kommúnistar sem aldrei gengu í Sósíalistaflokkinn vegna þessa. Ég hef freistast til að kalla þetta haltu-kafti-póli-tík og hlíddu-blint. Það var eins og þyrfti að drepa and-stöðuna áður en hægt var að mæla hana málum. Þetta var sjónarmið forystunnar.

Guðni: Síðan hélt þessi þróun áfram. Það má segja að andóf Sósíalistafélags Reykjavíkur hafi verið síðustu mótmælin. Þegar þeir mótmæltu að Alb. yrði stofnað sem stjórnmalaflokkur. Það var síðan svikið inn í Alb.

Helgi: Þessa sögu væri vert að rifja upp þó ekki hér. T.d. hvernig markvist var grafið undan SR á tímabilinu 1956-68. Á sama tíma var starfi Málfundafélags jafnaðarmanna beinlínis haldið uppi. Sósíal-istaflokkurinn studdi jafnvel blaðautgáfu þeirra.

Hannibal sat t.d. fundi Sósíal-istaflokksins á þessum tíma. Hann og stuðningsmenn hans höfðu gjarnan þann vana að fara að rápa um salinn þegar Brynjólfur Bjarnason var að tala og reyndu að trufla málfli-utning vinstra liðsins. Á þessum tíma var verkalyðs-hreyfinginn látin sitja á hakanum, en allt kapp lagt á þingsæta baráttu.

Stb: Hafði Sósíalistaflokkurinn eitthvert skipulag á vinnu-stöðum eða í verkalyðsfélög-um, sellur eða lið?

Helgi: Lítið á vinnustöðum, en þó eitthvað innan einstakra verkalyðsfélaga. Ég man ekki eftir nema einum liðsfundi í mínu verkalyðsfélagi, járníðnaðarmannafélaginu. Hann var kallaður saman vegna verkfalls sem varð í Héðni.

Stb: Teljið þið að Alb. se verkalyðsflokkur sem byggir upp pólitíska vitund verka-lyðsstéttarinnar.

Helgi: Ég held að kosningar þurfi ekki ævinlega að vera mælikvarði á pólitíska vitund fólks. Þó fólk kjósi Alb. þýð-ir það samt ekki að fólk sé ánægð með pólitík Alb. Síður en svo.

Guðni: Forysta Alb. vanrækir fræðikenninguna og því getur hun auðvitað ekki miðlað henni til verkalyðsins. Hún getur því ekki skilið glögg á milli hvar um er að ræða baráttu við höfuðfjandmanninn og hvar ekki. Þetta er auð-vitað mikilvægast fyrir verka-fólk að vita og ætti að vera aðal verkefni flokksins að

skýra út, en það gerir hann ekki. Verkalyðsstétin er sér því ekki meðvitandi um það að hún verður að krefjast síns réttar t.d. í kjarabarátt-unni. Þessi meðvitund var miklu sterkari á milli árána 1930-40 en hefur sljógast æ síðan. Alb. verður ekki til að endurverkja hana.

Helgi: Þekkingin er ekki bara bein reynsla hún er líka rann-sóknir og mat á ástandi hvers tíma.

Guðni: Það verður að meta og endurmeta ástandið á hverjum

alltaf verið að leita eftir

félagi hægra megin. Það er alltaf á leiðinni til hægri í pólitíkinni. Það verður því bil vinstra megin. Mér finnst þó ákaflega slæmt að þessi samtök vinstra megin skuli ekki hafa getað staðið saman að framboði. Þó að það sé einhver ágreiningur þá getur það ekki verið mikilvægara en það að koma höfuðatriðunum á framfæri.

Guðni: Mér finnst framboð KFÍ/ml mjög eðlilegt og

"Það er byltingin sjálf sem ákveður hvað gert verður við þingið."

"Framboð Kommúnistaflokksins er mjög eðlilegt og reyndar sjálfsagt. Það er ekki eftir neinu að bíða. Hvort að fylgið í dag er meira eða minna er ekki það sem skiptir mestu. Það verður að hefjast handa".

"Kratapróunin byrjaði með sameiningu Kommúnistaflokks Íslands við hluta Alþýðuflokks 1938".

"Stefna Alþýðubandalagsins er borgaraleg vinstri stefna í besta falli - kratísk í eðli sínu".

"Verðbólgan hefur dregið auðinn enn þá meir saman í fáar hendur".

"Mikilvægt að byggja upp róttæka verka-lyðshreyfingu".

"Ríkisstjórn gerir aldrei meira en alþýðan krefst hverju sinni. Hvort sem hún heitir hægri eða vinstri stjórn".

"Kommúnistar eiga fylgi langt inn í raðir andstæðinganna, borgaralegu flokkanna".

tíma og þetta er forystunni skylt að gera ef hún vill kalla sig sósíalíska. Þetta verður hún að gera annars færir hún aðeins út borgaralega fánýta hugsun.

Framboð Kommúnistaflokksins

Stb: Hvert er ykkar mat á framboðstíðraunum Kommún-istaflokksins nú í alþingis-kosningunum?

Helgi: Það hlaut að koma að því það kæmi framboð vinstra megin við Alb. Þeir hafa

reyndar sjálfsagt. Það er ekki eftir neinu að bíða. Hvort að fylgið í dag er meira eða minna er ekki það sem skiptir mestu. Það verður að hefjast handa.

Stb: Haldið þið að jafn róttæk stefna og KFÍ ml hefur eigi fylgi í kosningum?

Helgi: Ég álit að kommúnistar eigi fylgi langt inn í raðir andstæðinganna, borgaralegu flokkanna. Það er reynt að gera kommúnistaflokka ógn-vekjandi af ýmsum öflum. Eins og að þeir banni trúarbrögð þó þeir geri ekki annað en

að koma á jafnvægi milli trúarbragða með því að leggja niður ríkisrekstur á einum sér stökum trúarbrögðum. Þeir koma á trúfrelsi en eru þá sagðirbanna trú. Gagn þessur og öðrum áróðri er erfitt að berjast. En ég held að kommún-istaflokkur geti vel átt fylgi.

Ég er aftur ekki sammála því að byltingin þurfi að vera vopnuð. Það verður að meta sérstöðu Íslands sem vopn-lauss ríkis. Íslendingar eiga hér einmitt forskot þar sem þeir eru vopnlausir. Ég held að það sé ekki rétt að gera ráð fyrir að hér verði barist með vopnum nútímans.

Guðni: Ég er ekki viss um að afstaða til einkamála fólks eigi nokkurn rétt á sér hjá kommún-istískum flokki. Persónuleg afstaða til trúarbragða mótar stundum afstöðu til þjóðfélags-mála, en þrátt fyrir það þá tel ég ekki ástæðu til þess að kommúnistaflokkur hafi afskipti af þessum málum. Og alls ekki á oddinum sem taktík. Skipulögð ríkistrú er allt annað. Þarna verður að greina glögg á milli trúfélaga og ríkisrekinnna trúfélaga. Það er ekki verið að banna trúarbrögð þó ríkisstyrkurinn sé tekinn af. Kirkjan hefur mikið vald og misnotar nær alltaf sín völd. Þess vegna er nauðsynlegt að snúast gegn þessum neikvæðu hlutum hjá kirkjunni sem slíkri.

Stb: Hvernig verður komið á sósíalisma ef við útilokum valdbeitingu?

Guðni: Ég er kannski ekki alveg á sama máli og Helgi um valdbeitingu, eða vill leggja aðrar áherslur þar á. Við ráðum ekki nema að litlu leyti hvert ástandið er á hverjum tíma og hvaða taktík á að beita. Það fer eftir þróun í málum verkalyðsins hvort hann telur sér nauðsynlegt að bylta af sér okinu og þá mætir hann að sjálfsögðu ríkisvaldinu, vopnuðu. Engin víska er fyrir því að ef þeir dagar komi að íslensk verkalyðsstétt rísi upp sér meðvitandi um að hún ætli að byggja nýtt þjóðfélag, þá gerir hún það ekki nema með byltingu. Ef hún á slíkum tímum sæi framman á að hún næði ekki sínu ætlunarverki nema með vopnum þá ætti hún að sjálfsögðu að beita þeim.

Stb: Framboð KFÍ m-1,er það á einhvern hátt í ósam-ræmi við stefnu kommúnista um að það verði að breyta þjóðfélaginu grundvallarlega?

Helgi: Síður en svo, þetta er löngu afgreitt mál. Það verður að nota öll tækifæri sem gefast til að koma viðhorfum verkalyðsstéttarinnar fram.

Stb: Ef við gefum okkur það að kommúnisti væri á alþingi hver væru verkefni hans. Ekki ætti hann eingöngu að tala um að það bæri að afnema þingið?

Guðni: Það liggur ekki einu sinni fyrir. Það er alls ekki á dagskrá. Það eru allt önnur öfl sem ákveða það hvað gert verður við þingið. Það er byltingin sjálf sem ákveður það. Kommúnisti á þingi á að vera talsmaður á alþingi fyrir þau málefni sem koma fólkinu að haldi og halda þar upp áróðri fyrir stefnu síns flokks, sem áróðurstæki getur þetta verið til mikils gagns.

Helgi: Það er líka mjög mikilvægt að kommúnisti beiti sér í sambandi við varnarmálin og sjálfstæðismál þjóðarinnar. Sjálfstæði þjóðarinnar á ekki að velja á vopnum stórbjóðar.

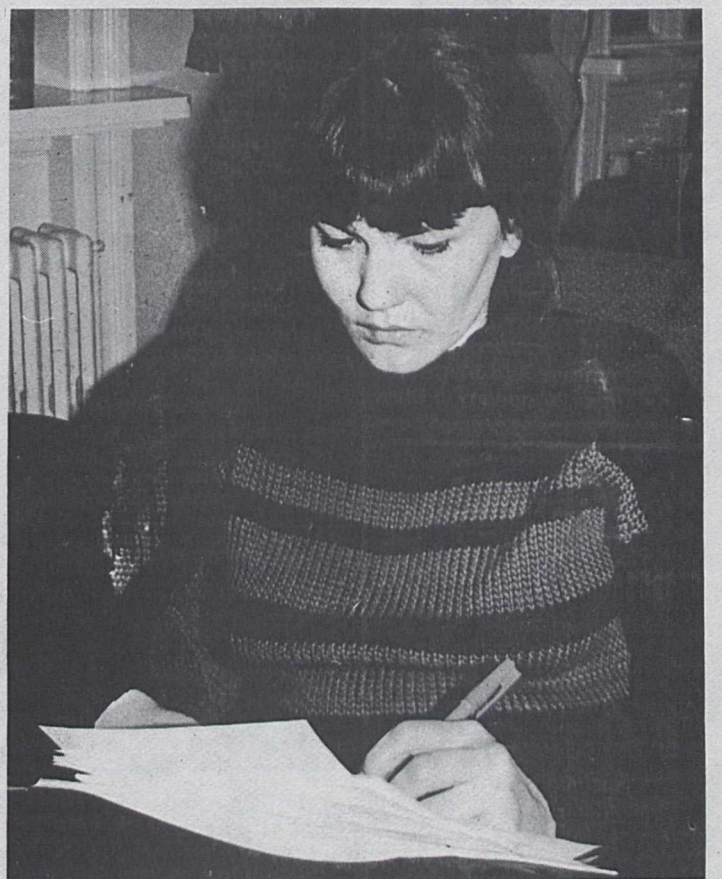
Í tilefni flokkakynningar

Dansvísa (með trúarlegu ívafi)

Hann var stirðmæltur ráðherrann er hann söng fyrir dansinum, sló klaufalega taktinn og reyndi að muna hvað hann átti að segja.

Þó mátti skilja að alþýðan ætti að dansa kringum gullkálfinn og kjósa hann.

Helgi Jónsson

Margrét Einarsdóttir tók viðtalið ásamt Gunnari Andræssyni.

Dagsbrún:

Eðvarð Sigurðsson og Guðmundur J Guðmundsson, hafa undanfarnar vikur veist að þeim Dagsbrúnarmönnum er vilja að lög séu haldin í féluginu. Tilefnið er að þeir félagar voru kærðir til miðstjórnar ASÍ vegna þess að aðalfundur hefur enn ekki verið haldinn í féluginu. Í Alþýðublaðinu 10. júní fjálfyrðir Eðvarð að einhverjir fundarins sé vegna þess að tekin hafi verið upp breytt aðferð

við innheimtu félagsgjalda í ársbyrjun 1977, og yfirlit yfir greidd félagsgjöld fyrir það ár sé einhverstaðar í tölvukerfi bankanna. Það var nú aldeilis ágætt að Eðvarð reynir að afsaka lagabrot vegna aðalfundarinnis, með því að nota þá röksemd að hann hafi ekki yfirlit yfir félagsgjöld sem greidd voru árið 1977. Ástæðan er sú að þegar verkamenn í Dagsbrún komu fram með mótförboði 144 félagsmanna í janúar í vetur, dæmdi Eðvarð Sig.

Varðandi afstöðu Guðmundar J Guðmundssonar formanns Verkamannasambandsins vegna kærubréfs okkar Benedikts og Sigurðar, höfum við þetta að segja.

Persónulegt skítkast þitt í okkar garð, ber aðeins vitni um málefnalegan geldingshátt er þeir einir beita sem rúnir eru trausti og viðingu sinna félagsmanna. Svona skítkast sem þú viðhefur er verkalyðshreyfingunni ekki samsandi.

Bæði þú og Eðvarð hafa sagt það frammi fyrir alþjóð í sjónvarpi og blöðum, að þið vilduð gera verkalyðshreyfinguna lýðræðislega svo að hinn almenni félagsmaður taki virkan þátt í ákvörðunum. Á þingi Verkamannasambandsins er við Sigurður Jón og Benedikt Kristjánsson satum sem fulltrúar Dagsbrúnar, var samþykkt að forystumenn verkalyðsfélagana ættu að halda fundi á vinnustöðum, til þess að verkamenn hefðu tækifæri til þess

því ekki haft nein tækifæri á því að segja álit sitt á útflutnings banninu er rann út í sandinn vegna undanþága og upphlaups hugmyndum um eftirvinnubann. Er þetta lýðræði eða hvað?

Þrátt fyrir að fjölmennur félagsfundur í Iðnó, 21 nóv. árið 1976 hafi samþykkt að Dagsbrún gæfi út félagsblað er kæmi reglulega út og opið væri verkamönnum í féluginu, hefur aðeins komið út eitt blað laust eftir tilraun nokkurra verkamanna í janúar í vetur til að bjóða fram í féluginu. Þetta blað var engum opið öðrum en þeim sem sitja í stjórn félagsins, enda réðist Eðvarð Sigurðsson þar á þá menn er stóðu að mótförboðinu. Ekki var við það komandi af hálfu Eðvarðs að gefa út annað eintak þar sem við er að mótförboðinu stóðum fengjum að svara fyrir okkur. Hvað eftir annað hefur Eðvarð Sigurðsson brotið lög og fundarskóp Dagsbrúnar,

Opið bréf til Guðmundar J. og Eðvarðs

„Hver er hræsnari og hver ekki“

Eðvarð Sigurðsson og félagar berjast gegn því að ungt verkafólk fái einhverja félagslega fræðslu. Við höfum þá sérstöðu að njóta lítils skólanáms.

Frá 8. þingi VMSI

Um leið og 8. þing Verkamannasambandsins áréttar nauðsyn þess að heildarsamtök verkalyðshreyfingarinnar og önnur samtök launa fólks snúist sameiginlega gegn öllum tilraunum ríkisvaldsins og atvinnurekenda til að skerða árangur nýgerðra kjarasamninga árettar þingið nauðsyn þess, að Verkamannasambandið hefji nú þegar undirbúning að næstu samningagerð. Í þessu skyni felur þingið stjórn sambandsins að sinna eftirtöldum verkefnum:

- 1) Að taka upp sem nánast samband við aðildarfélagögin og hvetja þau til að hefja sem fyrst umræður á vinnustöðunum og félagsfundum um kröfur og vinnubrögð í næstu samningum. Þannig sé reynt að tryggja að málin hafi verið vel undirbúin í félögunum fyrir kjaramálaráðstefnuna. Sambandsstjórn aðstoði félög í þessum störfum sé þess óskað.
- 2) Að vinna að ítarlegri

skýrslugerð sem með samandráði leiði í ljós mismunandi kjara og réttindastöðu ýmissa hópa launafólks og skapi þannig grundvöll að ítarlegri álitsgerð um stöðu almenns verkafólks á vinnu- markaðinum.

3) Að senda upp úr miðju næsta ári aðildarfélögum sambandsins kjarna slíkrar álitsgerðar ásamt hugmyndum um næstu áherslu atriði kjarabaráttunnar.

4) Að efna til sérstakrar kjaramálaráðstefnu Verkamannasambandsins ekki síðar en um miðjan október 1978 þar sem mótuð verði meginafstaða sambandsins í næstu kjarasamningum.

5) Að eiga viðræður við forystumenn annarra landsamtaka um hugsanlega samstöðu þessara samtaka í næstu kjarasamningum og skapa þannig grundvöll að mati væntanlegrar kjaramálaráðstefnu Verkamannasambandsins.

formaður þriggja manna kjörnefndar framboðið ólöglegt á þeirri forsendu að margir verkamenn skulduðu smávægilega í félagsgjöld fyrir síðasta ár.

Það er rétt að það var tekin upp ný aðferð við innheimtu félagsgjalda í ársbyrjun 1977, og Eðvarð segir að stjórnin hafi ekki yfirlit yfir það ár.

Hvernig var þá hægt að dæma mótförboðið í janúar í vetur ólöglegt?

Þeir segja sjálfir að þeir hafi ekki yfirlit yfir greidd félagsgjöld árið 1977. Höfðu þeir það yfirlit í janúar í vetur?

Hér er Eðvarð Sigurðsson

kominn í alvarlega mótsögn við sjálfan sig, og væri betur að hann reyndi að upplýsa hvað er rétt og hvað ekki.

Hann mætti líka upplýsa Dagsbrúnarmenn um það, hvers vegna miðstjórn Alþýðusambandsins er hann á sæti í hefur ekki svarað kærubréfi þeirra er stóðu að mótförboðinu er sent var til miðstjórnarinnar í byrjun febrúar. Þar kærðum við úrskurð kjörstjórnar Dagsbrúnar sem hann er formaður fyrir, því þar voru 28 verkamenn er margir hverjir hafa verið áratugi í féluginu sviptir félagsréttindum til að mæla með framboði í féluginu. Já, það er margt óhreint í pokahorninu sem þeir Eðvarð og Guðmundur mættu upplýsa.

að ræða kjarakröfur og ákvörðanir í aðgerðum verkalyðshreyfingarinnar. (Þessi ályktun er birt hér í opnunni.)

Stjórn Dagsbrúnar hefur nú hálfum sjöunda mánuði síðar ekki séð ástæðu til þess að halda svo mikið sem einn

fund á vinnustað með verkamönnum.

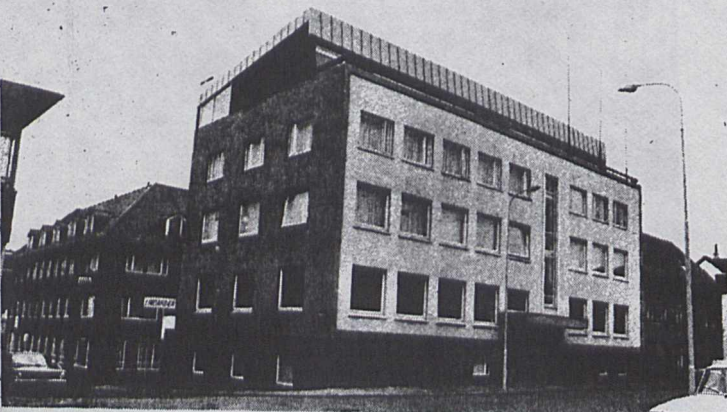
Á tæpum átta mánuðum, hefur aðeins verið haldinn einn félagsfundur í Dagsbrún og var hann aðeins um eitt mál, öflun heimildar til vinnustöðvunar. Þrátt fyrir heiftarlegar árásir ríkisvalds atvinnurekenda á kjör okkar verkamanna, hafa Eðvarð og Guðmundur ekki séð ástæðu til þess að halda fundi í féluginu á sama tíma og Dagsbrún tekur mikilvægar ákvörðanir um aðgerðir. Verkamenn í Dagsbrún hafa

með því að neita fundarmönnum um lýðræðislega atkvæðagreiðslu um þær tillögur er hann er ósammála. Nægir þar að nefna þann fund er haldinn var fyrir síðustu samninga, en það neitaði Eðvarð að bera upp tillögu verkamanna er gekk lengst allra tillagna um kjaramálin, þar sem megin krafan var "Vísitölutryggð og lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku" eða 150 þúsund krónur á mánuði í júní í fyrra fyrir dagvinnu. Lög félagsins um aðalfund og undirskrift reikninga félagsins hafa verið brotin árum saman.

Það er frá miklu meiru að segja, en við skulum láta þetta nægja að sinni, og getur nú hver sem vill dæmt um það hver er hræsnari og hver ekki, eins og Guðmundur J segir okkur undirritaða Dagsbrúnarmenn vera.

Sigurður Jón Ólafsson og Benedikt Sig. Kristjánsson.

xK

Þetta er hús Verkamannafélagsins Dagsbrúnar og Sjómanna-félags Reykjavíkur. Það er aðeins til afnota fyrir stjórnir þessara félaga auk aðila sem leigja þar. Væri ekki betur, ef verkamenn og sjómenn hefðu einhverja aðstöðu í húsinu t.d. til fræðslustarfs og félagsstarfs.

Stjórnin er fulltrúi íhaldsstefnu

Stjórnin er að styðja það íhaldssama auðvaldsþjóðfélag er við höldum uppi með okkar vinnu, með því að gera allt sem hún mögulega getur til að halda Dagsbrún dauðri. Með því að berjast gegn því að frumkvæði og virkni verkamanna fái að njóta sín, og sitja í stjórn verkalyðsfélaga með Sjálfstæðisflokknum, er aðeins verið að styðja við hægri þróun í verkalyðshreyfingunni. Þetta eru þær sömu starfsaðferðir sem Alþýðuflokkurinn beitti, hér á árunum áður þegar stéttabaráttan verkalyðssins var sem hörðust og Kommúnistaflokkurinn gamli var að vaxa úr grasi.

Guðmundur J. Guðmundsson

Það er engin furða að allir róttækustu verkamennirnir í Dagsbrún eru komnir í hatramma andstöðu við Alþýðubandalags verkalyðsforingjana er stjórna Dagsbrún.

Baráttuhópur Dagsbrúnarmanna ætlar sér í rás tímans að

gera verkalyðsfélagið að baráttutæki, gagnstætt því sem það er nú í höndunum á Eðvarð og Guðmundi J. Við ætlum okkur að færa skipulag félagsins til þess vegar, að mikilvægustu ákvarðanirnar um kjara og samningamálin verði teknar af verkamönnum vinnustaðanna. Vinnustaðirnir eru grunneiningar verkalyðsfélaga, og verkafólk verður aldrei fært að breyta þessu arðránskipulagi er við búum við nema ákvarðanir verkalyðsfélaga séu sameign fjöldans.

Þetta ættu allir sósíalistar að huga vel, og spyrja sjálfa sig

Eðvarð Sigurðsson

hvort þeir telji að Eðvarð og félagar hans í Alþýðubandalaginu, stefni að því að koma á réttlátu og lýðræðislegu skipulagi í verkalyðshreyfingunni og þjóðfélaginu öllu.

Þrátt fyrir að Eðvarð og

félagar hans í stjórn Dagsbrúnar hafi ónýtt framboð er þeir fengu gegn sér í janúar í vetur hefur það ekki orðið til þess að draga kjark úr mönnum. Ólýðræðislegar aðferðir

Sigurður Jón Ólafsson
1 maður á lista mótfr.

þeirra hafa aðeins orðið til þess að þjappa baráttumönnum saman, enda mun verða boðið fram í félaginu á næsta ári.

Með því að Dagsbrúnarmenn taki sig saman um að fella frá völdum hina íhaldssömu Dagsbrúnarstjórn, er brotið blað, ekki einungis í verkalyðsbaráttunni heldur og pólitísku baráttunni. Veldi stjórnar Dagsbrúnar er það miklu víðtækara en svo fáir menn ættu að hafa.

En staðreyndin er þó sú að völd þeirra Eðvarðs, Guðmundar og Halldórs Björnssonar byggja á styrkleika þeirra í verkalyðshreyfingunni og þá sérstaklega í Dagsbrún. Dagsbrúnarstjórninni er það

fullvel ljóst að falli veldi hennar innan Dagsbrúnar þá tákna það hrun niður eftir öllum bitlinga- og motorðastiga samtryggingarkerfis þingflokka. Verði það

Ólafur Vilbertsson
2 maður á lista mótfr.

opinbert í lýðræðislegum stjórnarkosningum hversu lítið fylgi stjórn Dagsbrúnar í rauninni hefur, þá upplýsast um leið svikin, ólýðræðisleg og lýðskrum þessara forystumanna. Þeir hafa í trausti þess að baráttusinnar úr röð-

um alþýðunnar hafa ekki áróðursmátt til jafns við þá, traðkað á vilja, samþykktum og starfi félagsmanna í Dagsbrún. Síðan koma þessir menn fram í fjölmiðlum með hátíðlegt tal um lýðræði og að starf verkalyðsfélagsins verði að byggja á virkni almennra félaga.

Störf stjórnar Dagsbrúnar fyrir félagsmenn er í algjöru lágmarki. Hún sinnir mun meira ýmsum ýmsum bitlingastöðum en félagsstörfunum. Nú hefur Guðmundur J. einnig

Benedikt Sig. Kristjánsson
3 maður á lista mótfr.

boðið sig fram til alþingiskosninga fyrir Alþýðubandalagið. Sýnir það vel hversu mikils sá motorðastritari metur störf sín fyrir félagsmenn í Dagsbrún. Dagsbrúnarmenn fellum íhaldsstjórnina í verkalyðsfélaginu okkar.

Jákvæður árangur af mótframboðinu, Þrátt fyrir vald- niðslu kjörstjórnar

Skólinn í Kína

ÞRIÐJA GREIN

Greinarnar um skólann hafa verið gagnrýndar fyrir það að ekki komi nógu skýrt fram hve áhrif fjórmenningana voru. Einkum hve mikil þau voru og hvornig þeir náðu völdum. Þetta er réttmæt gagnrýni. Eðlilegra hefði verið að hefja greinarskrifin frá Kína á greiðum um fjórmenningana. Úr því sem komið er, verður varla fært annað en að ljúka greinaflokknum um skólann, en taka síðan upp fjórmenningana.

Í þessari grein átti að greina frá innra starfi skólans og frá 100 daga stríðinu í háskóla Peking. Áður skulum við skoða fjórmenningana aðeins nánar.

Völd fjórmenninganna.

Völd fjórmenninganna voru geysimikil. Þeir voru hæstaráðendur í Sjanghai og allir helstu fjölmiðlar voru undir þeirra stjórn.

Aðstöðu sína notuðu þeir til að koma fram hugmyndum sínum og falsa fyrirskipanir flokksins. Allir fjórmenningar áttu sæti í framkvæmda-nefnd miðstjórnar flokksins.

Borgarablöð vesturlanda gera gjarnan grín að baráttunni gegn fjórmenningunum. "Vestrænir sérfræðingar í

málefnum Kína", eins og þeir heita á máli gagnbyltingarsinnaðra Þjóðvilja- og Moggammanna um allan heim, setja þetta þannig fram að helst megi skilja að fjórmenningarnir hefðu allt illt gert í eigin persónu. Sannleikurinn er hins vegar sá að þeir eru foringjar gagnbyltingartilraunar í Kína. Áhangendur þeirra voru margir og enn fleiri urðu fyrir tímabundnum áhrifum af pólitík þeirra. En með tíð og tíma einangruðust þeir frá fjöldanum, því stefna þeirra var andstæð hagsmunum fjöldans. Þess vegna var fjöldinn orðinn andsnúinn þeim; þess vegna hreyfði enginn hönd né fót þeim til varnar þegar þeir voru handteknir.

Stefna þeirra var að skapa ringulreið í þjóðfélaginu; stöðva framleiðslu, skemma menntakerfið o. s. frv. Síðan ætluðu þeir að "bjarga málunum". Þeim tilgangi þjónar sú kenning þeirra að það sé byltingarsinnað að stöðva framleiðslu, skemma verðmæti og fl. Fljótlega fann alþýðan að þessi stefna gróf undan lífskjörum hennar og kom í veg fyrir að hægt væri að hækka lífstandarinn. Þess vegna vildi fjöldinn láta stöðva fjórmenningana.

Þar sem fjórmenningunum og fylgjendum þeirra tókst ekki að koma málum fram með pólitískum kenningum, eingöngu, gripu þeir til hryðjuverka, ofbeldis og morða.

Þegar Máo sagði í menningarbyltingunni, að það ætti að heyja deilur með rökraðum, sækja með rökraðum, bættu fjórmenningarnir við að það ætti að verjast með vopnum.

Fjórmenningarnir lifðu í miklum munaði. Því náðu þeir ekki vegna hárra launa, heldur með því að nota aðstöðu sína. Wang Hung Weng t.d. var ósköp venjulegur frama-gosi, spilltur eins og borgaralegur motorðastritari.

100 daga stríðið.

Áður en lengra er haldið skulum við skoða þetta stríð. Það er einkennandi fyrir þær aðferðir sem notaðar voru til að bæla niður slíkar óeirðir. Hernum var aldrei beitt heldur mætti fjöldans. Einnig getur þetta dæmi gefið irnsýn inn í það ástand sem ríkti um tíma.

Stúdentar við háskóla í Peking tóku þátt í menningarbyltingunni. Ófgar "vinstri"-stefnu áttu greiðan aðgang að þeim. Þeir gripu til vopna og tveir hópar mynduðust, 100 og 300 manna. Þeir hreiðruðu um sig í tveimur háskólabýggjum gegnt hvor annari og hófu skothríð á hvor annan.

Aðrir stúdentar fóru heim og öll kennsla lagðist niður.

Skotvopnin voru ýmist heima tilbúin eða stolin.

Nú hefði ekkert verið einfaldara en að senda herinn á vettvang og tæma byggingarnar á 5-10 mínútum. Kínverskir kommúnistar gera hins vegar greinarmun á móthverfu milli okkar og óvina og móthverfu innan alþýðunnar. Þetta flokk aðist undir það síðasta. Þá er beitt öðrum aðferðum.

Það fór ekki hjá því að fjöldinn tæki eftir þessu stríði stúdenta og vildi binda endi á það. Þá gaf flokkurinn út áskorun í nafni Máo Tse-tung til verkamanna um að fara til háskólans og stöðva stríðið.

Tugir þúsunda verkamanna í Peking urðu við þessari áskorun og streymdu til háskólans. Stúdentarnir tóku á móti þeim með skotárás. Í staðinn umkringdu verkamennirnir byggingarnar. Þar með voru stúdentarnir lokaðir inni og engar vistir eða vopn komust til þeirra.

Hinir herskáu stúdentar voru þó ekki á þeim buxunum að gefast upp strax. Þegar gekk á vopnabirgðirnar og hungrið fór að sverfa að þeim, var stríðið að verða sjálfhætt. En

þráuðust þeir þó við og neituðu að gefast upp.

Að lokum varð að samkomulagi við foringja minni hópsins að hann gæfist upp. Áður en það yrði krafðist foringi hópsins þess að fá einkaviðtal við Máo Tse-tung. Það var veitt og vopnahlé ríkti á meðan.

Hinn herskái foringi bjóst við að Máo tæki honum opnum örmum sem "afar byltingarsinnuðum". Enda höfðu fjórmenningarnir sagt að það væri byltingarsinnað að stöðva framleiðslu og kennslu og berjast óvæginni baráttu við "óvinina".

Það fór þó á annan veg. Hann fékk að vísu viðtal, eða öllu heldur tiltal. Þegar hann kom aftur til baka í háskólann gafst hópurinn upp skilyrðislaust. Stærri hópurinn gafst upp nokkru síðar, enda "óvinurinn" úr sögunni.

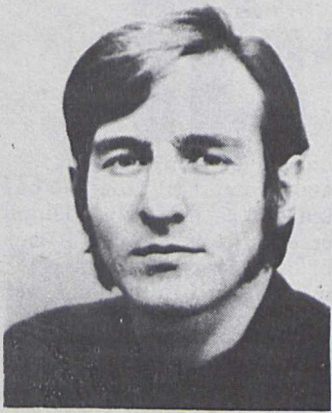
Ög nú getum við spurt okkur eftirfarandi spurningar: Hvað hefði verið gert ef álíka atburður hefði gerst á vesturlöndum?

Við getum vitnað til atburða við Yale-háskóla í Bandaríkjunum fyrir nokkrum árum. Þá var þjóðvarðliði sigað á stúdentana sem voru óvopnaðir og nokkrir stúdentar drepnir.

Í hinu mjög svo alvarlega ástandi sem ríkti í Kína undir stjórn fjórmenninganna var hernum ekki beitt, heldur var afl fjöldans látið ráða úrslitum.

Vegna þrengsla í blaðinu, er nauðsynlegt að geyma niðurlag greinanna um skólann í Kína þar til í næsta blaði.

Gunnar Andr sson:

Góðir félagar.

   m    mörgu merkja   n  stendur yfir kosningabar tta. Gömul loforð eru p ssu  upp   nýjan eða gamlan búning. Lofor   sem voru    sem fólkið kaus um   síðustu kosningum og kosningunum þar áður. E ndirnar urðu svo engar hjá flokkunum svo    nú er hægt   nota gömlu lofor  n aftur   nýjum b ningi. Gömlu flokkarnir eru svo r gbundnir   pennan loddaraskap   ekkert f r honum hagg  .

Nýjasta dæmið um þetta eru borgarst rnarkosningarnar h r   Reykjavík. F yrir kosningarnar setti minnihlutinn fram kröfuna um   samningar verkalýðsfélaganna yrðu aftur settir   gildi. En eftir kosningarnar hefur Alþýðubandalagið f  ldann allan af skýringum   því hvers vegna þetta sé ekki hægt. Verkal  k kaus AB vegna þess       lofa i f yrir kosningar    setja samningana aftur   gildi.

En eftir kosningarnar voru komnir n yr menn með   r hugmyndir. Al   ubandalagsfulltr urnir ætluðu ekki    halda loforð s n sem voru forsenda þess    þeir hlutu kosningu.

L  r  i  er mikið   okkar      lagi er okkur sagt og hornsteinn þess er kosningar tturinn. F  r a hvert ár er    fólkið sem velur st rnarstefnuna   almennum kosningum. Flokkarnir leggja fram s na stefnu og fólkið vegur og metur hverja því lýst best   eða svo er okkur sagt.

Hvernig passar n  dæmið um samningana   gildi inn   þessa lýsingu   l  r  i u. J , fólkið valdi samningana   gildi en fólkið var   eins við völd einn dag og eftir þann dag héldu samningarnir áfram    vera ekki   gildi hver sem ákvörðun fólksins hafði verið. Fólkið hafði tekið   tt   mikilli s ningu, þar sem ungir og aldnir loddarar blektu l  inn.

Sumir komu betur f yrir en   rir enda lofu u þeir meiru og svikin urðu líka st rri.

Völd fólksins voru    engu gerð,    sem fólkið valdi var svikið   annarri viku eftir kosningar. Þannig var komið f yrir hornstein lýðræðisins og   ljós var komið      kosningunum eru ekki teknar ákvarðanir um þróun m la.

Endanleg ákvörðun var tekin af miklu f amennari hóp. Einmitt þeim sama hóp sem f yrir kosningar hafði hropa  hæst

um       n  yrði almenningur    skera úr um    hvaða stefnu  tti    fylgja eftir kosningar. Þegar þeirra stefna varð síðan ofan     kosningunum ákváðu þeir    breyta stefnunni til þess    leiðrétta rangt val fólksins.

Tilraun fólksins til    r  a st rnarstefnunni hafði rétt einu sinni mistekist en verið þið viss um       verður reynt aftur og    verða gömlu lofor  n sjálfsagt komin   nýjan búning svo    þekkjast varla.

Einmitt núna er þín    ganga   gegn um hreinsunareld nýrrar kosningahr  ar, t pum f  rum vikum eftir borgarst rnarkosningarnar t tt nefnu. Enn rignir yfir okkur loforðum og meðal annars krefst Alþýðubandalagið þess    samningarnir verði aftur settir   gildi.

Raunar eru raddirnar ekki alveg eins h v rar n  eins og áður en þeim er jafn l ti     treysta, því ef h ekkja   kjarar nsl gunum    verður    skerða gr  a au manna og engar líkur eru      farin verði s  leið. Jafnvel    AB verði st rsti st rnarflokkurinn eftir kosningar.    verður athyglisvert    fylgjast með því hvort AB er reiðubúið    taka þetta f  af atvinnurekendum og nota    til    b ta kjör launafólks eftir kosningar ef    verður   r kisst  rn.

   sem margir velta n  f yrir s r f yrir al ingiskosn-

ingar er hvernig verður næsta r kisst  rn.

Halda núverandi st  rnarflokkar áfram st  rnarsamstarfi vegna yfirburða  ingmeirihluta, sem örugglega verður ekki h ekkt þrátt f yrir eitthvert tap. Eða verður n  vinstri st  rn eins og AB þykist n  vilja f yrir kosningar.

Eða verður mynduð samst  rn Alþýðuflokks, Alþýðubandalags og Sjálfstæðisflokks eins og Alþýðuflokkurinn   kar helst. Þetta er alls ekki svo fjarl g hugmynd. Allar líkur eru   því    ekki st ndi   Alþýðubandalaginu um    koma   slíkt samflot.

Alþýðubandalagið hefur verið    undirbúa þetta   margan h tt með því    bera lof   svokallaðan Evr pukomm nismu. En hann gengur út      verkal  sflokkar geri "sögulega m lam   un" við verstu afturhalds flin og myndi með þeim r kisst  rn.

Þessar hugmyndir hafa sumir forystumenn AB sett fram eins og t.d.  r stur Ólafsson, en f yrir kosningar þykir forystunni    hollast    tala frekar um al   ust  rn.

En ef til kæmi hvað myndi slík "söguleg m lam   un"    a f yrir    baráttumál sem heitast hafa brunni     lenskri alþýðu? T.d. baráttuna f yrir brottför hersins og  r-s  nina  r NATO eða baráttuna gegn   elni erlendra au hringa. Þessi mál yrðu sett til hliðar og þeir sem hafa s milegt þinni muna eflaust       voru einmitt þessi mál sem ekki var hægt    r  a f yrir opnum töldum   þingi AB   vetur. Einmitt vegna

Þess    deilt var um hvort ekki væri rétt    setja    til hliðar strax f yrir kosningar.

Eftir slíka st  rn verður AB    h lfvolgum herst  vasinna-flokk   líkingu við gamla krata-flokkinn Al   uflokkinn.

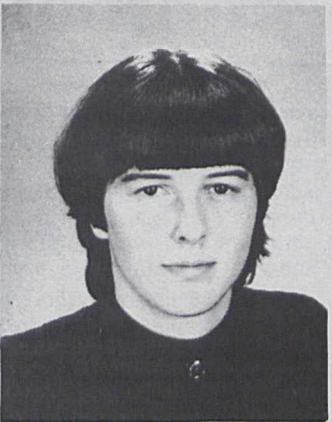
Auðvitað verður h ttvirtum kjósendum sagt    þessi "sögulega m lam   un" hafi verið nauðsynleg til    bjarga efnahagsmálum æðarinnar, losa efnahagslífið við verðbólguna og lægja spennuna sem skapast af  t kum st ttanna. Þeir munu kalla þetta bandalag st ttanna sem komið væri   af illri nauðsyn til    bjarga við efnahagslífi æðarinnar. En hverjar verða      r ráðstafanir sem gerðar verða ef miðað er við hvert eðli slíkrar st  rnar væri. J  kaupr nsstefnu hægri st  rnarinnar yrði haldið áfram með þeirri einu breytingu    engin mótmæli heyrðust lengur frá verkal  sforystunni.

   væri eina breytingin sem yrði en sú breyting skiptir raunar mestu f yrir launafólk. Alþýðubandalag og Alþýðuflokkur yrðu  tulir talsmenn þess    stilla yrði kr fnum   h f, því hugsa yrði f rst og fremst um    atvinnu-f rirt kin v ru rekin með hagnaði svo    stöðvuðust ekki. Þetta er s  s ngur sem AB s  g   síðustu dögum "vinstri"st  rnarinnar, þegar þeir t ku kaupgrei sluv sit luna  r sambandi. Og þetta er s  s ngur sem þeir munu syngja   hvaða r kisst  rn sem þeir verða eftir kosningar.

Af Alþýðubandalaginu er framhald   s  u 3.

R   ur   kosningafundi Komm nista lokks Íslands

Soffía Sigurðardóttir:

Góðir baráttumenn.

Jafnrétti karla og kvenna til starfs, náms og launa, hefur hingað til verið eitt helsta baráttumál kommúnista.

Þann tíma sem    hef starfað sem verkakona hef    orðið  preifanlega v r við    þrátt f yrir lagasetningar er þetta jafnrétti ekki   reynd.   frystihúsi unnum við við l gst launuðu st rfn - snyrtingu   fiski.   sl tuh si vann      l gsta taxta sem þar gildi.

Starf mitt var talið "kvenna-starf"   tt þar reyndi svo sannarlega b  i   krafta og úthald. Seinna leitaði    eftir starfi hjá sama f rirt ki h r   Reykjavík en f  k neitun, því r  ningarst  rninn vildi ekki gera stúlku þann  leik    gera hana v  vamikla og her abrei a. Þetta sama haust kom    til Reykjavíkur sem verkakona    leita sér    vinnu og lærði margt um jafnréttismál.    hafði talið sj lf  mig unga og h usta og var v n    vinna án þess    hlífa m r. En nú var    allt

  einu metin til jafns við karlmann sem væri öryrki og    varð    s tta mig við l gst launuðu st rfn   vinnumark  inum.    vann margv leg verksmi jst rf og tók virkan   tt   félagsstörfum    u -    kepndi m r margt.   einni verksmiðjunni fengu karlmennirnir 20% hærri laun en konur.

   s  n forst  rans var          því þeir voru karlar.

Annarsstaðar f r þessi launa munur misjafnlega leynt.

Hvers vegna mismuna atvinnurekendur verkal  ki eftir kynferði? Er þeim einhver hagur   því? J , svo sannarlega, h r gildir gamla bardaga  fer in - deildu og drottna u. Atvinnurekendur þurfa      halda miklum f  lda verkal  ks sem þeir geta kallað til starfa þegar uppgangst mar eru og sent heim þegar kreppir   . Þegar þetta varavinnuafli missir atvinnu s na,       ekki    fara   mótmæla-göngur og gera kröfur. Nei,         gegna annarri k llun sinni og g ta barna og b s.

Til þess    verkakonu r s tti sig við þetta hlutverk, þar f  halda þeim niðri með öryggi og  tta. Þeir sem eitt sinn hafa fengið eitthvað, vilja ekki sleppa því og þess vegna finnst atvinnurekendum mikilvægt    konurnar kynnist ekki atvinnuöryggi og    þeim finnist staða sin og kjör vera komin undir n  arvilja annarra. Þegar konur krefjast sömu launa og karlmennirnir við hlið þeirra með 20% yfir-

borgun er svar atvinnurekendanna: Ef    hækka kaup kvenanna um 10%, verð    líka    lækka kaup karlanna um 10%. Og karlarnir svar auðvitað nei, sem er alveg rétt hjá þeim. Atvinnurekandinn sl r bara út höndunum og segir:  i  verðið bara sjálf    rífast um skiptinguna   þessum 20% meira hef    ekki til skiptanna. Þannig sundra au mennirnir verkal  sst ttinni og etja henni út   innbyr isbar ttu milli karla og kvenna, eða milli hinna ýmsu starfshópa. Svo b gst  d er verkalýðshreyfingin    forysta hennar tekur undir  r  ur auðvaldsins.

Atvinnurekendur eru látnir skammta og Alþýðusambandið logar svo   deilum um skiptingu skammtsins. Gegn þessu ástandi verður    snúast og   þeirri baráttu stendur Komm nista lokkurinn.

Kvennahreyfingin hefur h r ákveðnu hlutverki    gegna,    efla þáttöku kvenna   pólitísku starfi og yfirvinna öryggi þeirra og  tta. B ta samst  u og skilning milli kvenna og karla svo    l tti hvors annars byrðar og efla sameiginlegt starf. Al   an nær ekki völdum ef helmingur hennar situr heima og tekur ekki   tt   baráttunni.   tt-taka kvenna   baráttunni er því br n. Til þess    af henni megi verða þurfa kommúnistar ekki s st    sk la sj lf  sig, uppr  sla er nauðsynleg b  i meðal kvenna og karla.  n þáttöku kvenna

er engin bylting möguleg. Þetta er ekki slagor , þetta er staðreynd og eftir henni verðum við    haga starfi okkar.

Góðir baráttumenn.

   vil h r gera    umtals fni þann skefjalausa  r  ur Alþýðubandalagsins    atkvæði til K-listans s  kastað   gl  og geti þar    auki jafnvel felleinn þingmann Alþýðubandalagsins. Er nú svo mikill skaði ske ur    svo færi? Hverju breytir einn þingmaður Alþýðubandalagsins f yrir verkal  inn?    veita Alþýðubandalaginu öflugan stuðning   komandi kosningum, er    veita þeim öflugan stuðning sem afn mu vísitöluna   t i síðustu vinstri st  rnar, þeim sem tro i  hafa   l  r  i u innan verkalýðshreyfingarinnar og sífellt gefið undan f yrir hagsmunum auðvaldsins.    kjósa Alþýðubandalagið er    kjósa    sem   t i síðustu vinstri st  rnar reyndust reiðubúnir    s tta sig við herasetuna og NATO og verða    líka   næstu r kisst  rn.

  hvern h tt hefur Alþýðubandalagið komið til móts við kröfur hinna r tt kastu? Engan veginn.    hefur s  felld h   a  til hægri, en sagt við baráttumenn: Kj si  okkur helv tin ykkar þið eigið ekki um annað    velja, annars eru  þið    svíkja s s lismann, verkal  sv ldin og vi b tar ingmanninn.

Og hver er svo þessi vi b tar ingma ur?   Reykjavík

er    Ólafur Ragnar Grímsson, s  sem hefur staðið frammarlega f yrir því    Alþýðubandalagið komi   engan hátt til móts við kröfur baráttumanna.   sund atkvæði greidd Komm nista lokknum eru margfalt meira virði en einn þingmaður Alþýðubandalagsins. Hvert atkvæði sem greitt er K-listanum er greitt baráttunni f yrir lífvænlegum launum f yrir dagvinnu, baráttunni f yrir jafnrétti kynjanna og baráttunni f yrir undanbrag alausri brottför hersins og  rs  n Íslands  r NATO.  ingma ur Komm nista lokksins yrði málsvari þessarar stefnu   Alþingi. Hann myndi sýna fram   hvert raunverulegt hlutverk Al  ings er og    verður fróðlegt    bera saman starf og stefnu Gunnars Andr ssonar eða allra þingmanna Alþýðubandalagsins samanlagt. Einn  ingma ur Komm nista lokksins kemur al   unni    margfalt meira gagni en þingmenn allra annarra flokka.

S  staðreynd    Komm nista lokkurinn f r mjög takmarkaðan tíma   f  lmi  um, leggur   r skyldur   herðar f lagu hans og stu ningsmanns    þeir kynni stefnu hans hvar og hvenær sem er og vinni  preytandi    því    afla honum fylgis.  flugur stuðningur til Komm nista lokksins   komandi kosningum, er ómetanlegur styrkur f yrir baráttuna   Íslandi.

KJ SUM K-LISTANN
KJ SUM BARÁTTUNA

Kristján Guðlaugsson.

- Því hefur verið haldið fram af Alþýðubandalaginu, að íhaldið í Reykjavík hefði ekki fallið ef t.d. Kommúnistaflokkurinn hefði boðið fram í borgarstjórnarkosningunum.

Hvað viltu segja um þetta og framboð Kommúnistaflokksins í alþingiskosningunum?

- Það gefur náttúrulega auga leið, að íhaldið hefði haldið meirihluta sínum í Reykjavík ef Kjósa Alþýðubandalagið í Reykjavík hefði íhaldið setið nú við stjórn. Ég tel persónulega að kosningaösigur Sjálfstæðisflokksins í Reykjavík skipti hér mestu máli. Ég held að úrslit bæjarstjórnarkosninganna sýni svo mjög eindræga fylgisaukningu AB. Það er miklu fremur um að ræða viðtæka andstöðu gegn stjórnarflokkunum tveimur sem fellir meirihluta íhaldsins. Það sést best af því, að Framsókn tapar líka fylgi. En þótt sigur AB í borgarstjórnarkosningunum færi því ákveðinn meðbyr horfa malin öðru vísi við í Alþingiskosningunum. Ég tel fulla ástæðu til að vara við því lýðskrumi AB-forystunnar, að allir vinstri menn verði nú að kjósa Alþýðubandalagið, til þess að fella meirihluta íhalds og Framsóknar. Þetta lýðskrum Alþýðubandalagsforystunnar miðast við að hindra vinstriþróun meðal verkalyðsins, það er hægri-áróður. Því meirihluti íhalds og Framsóknar á þingi er meiri en svo, að hann falli í komandi kosningum - jafnvel þótt fylgisaukning AB haldi sér. Íhaldsflokkarnir tveir hafa því sem næst 70% atkvæða samanlagt og 42 þingmenn, á meðan Alþýðubandalagið hefur 18,3% og 11 þingmenn. Þótt stjórnarflokkarnir tapi 14% samanlagt og Alþýðubandalagið vinni 8% eins og í bæjar- og sveitastjórnarkosningunum, nægir það ekki til þess að meirihlutinn falli. Það er líka fásinna, að halda því fram að atkvæði sem falla á KFÍ eða önnur framboð séu dauð atkvæði, eins og AB-forystan gerir. Og það er athyglisvert, að AB-forystan skuli ekki kalla þau atkvæði sem falla á íhaldsflokkana dauð. Þessi áróður miðar að því að hindra þá vinstri þróun sem á sér stað meðal vinnandi fólks, hún letur það raunverulega til að veita öflum sem eru til vinstri við Alþýðubandalagið fylgi sitt. En á sama tíma fagna AB-menn sigri Alþýðuflokksins og kalla hann verkalyðsflokk. Ég tel að þetta sýni ljóslega að hægri öflin innan Alþýðubandalagsins hafa styrkt stöðu sína geysilega og þau óttast að þau tapi fylgi til vinstri, til Kommúnistaflokksins eða Fylkingar-

Viðtal við Kristján Guðlaugsson

„Lýðskrum Alþýðubandalagsins miðar að því að hindra vinstri þróunina“

innar. Framboð Kommúnistaflokksins til Alþingis er engan veginn stuðningur við íhaldið, eins og lýðskrummeistarar Alþýðubandalagsins láta í veðri vaka. Það er sprottið upp úr aukinni stéttmeðvitund verkafólks og helst í hendur við þá róttæku þróun sem á sér stað innan verkalyðahreyfingarinnar.

- Hvaða líkur telur þú á því að önnur ríkisstjórn verði mynduð eftir kosningar og þá hver?

- Ég vil nú ekki spá neinu um það, en ég hef velt þessu fyrir mér og að því er ég get best séð er það ekki óhugsandi að ný stjórn verði mynduð. Ég á von á fylgistapi íhalds og Framsóknar, jafnvel þótt eitt-hvað af þeim atkvæðum sem féllu á kratana í bæjar- og sveitastjórnarkosningunum skili sér aftur til íhaldsins. Og það er í sjálfu sér óeðlilegt ef miða skal við viðtekna hefðir, að þeir flokkar sem missa fylgi að marki, myndi stjórn að nýju. Framsókn er búin að sitja í tveim

Alþýðubandalagið sem gefur Framsókn nafnið, allt eftir því hvort tekst að fá það með í stjórn eða ekki. Skiljanlega getur AB-forystan ekki kallað Framsókn hægriflokk þegar þau sitja í sömu stjórn. Gjaldi Framsókn afhroð, sem mér þykir ekkert ólíklegt, tel ég að flokkurinn muni ekki sitja í næstu stjórn. Alþýðuflokkurinn er búinn að gapa svo mikið yfir spillingu bræðraflokka sinna á Alþingi að hann á erfitt með að setjast í stjórn nú, þótt það sé ekki útilokað. Kratararnir hafa nefnilega engin prinsíp - nema að komast á jötuna. Hugsði ykkur Vilmund Gylfason sem meðreiðarsvein Jóns Sólness í Kröflunefnd.

Það er hins vegar auðvelt að sjá af skrifum AB-forystunnar að hana munar í ráðherraembættin. Og þó svo hún geti ekki sagt það, svona rétt fyrir kosningar, þá svífst hún einskis til að ná þessu markmiði sínu. Ég veit að margir forystumenn Alþýðubandalagsins vilja mynda stjórn með íhaldinu. En það má

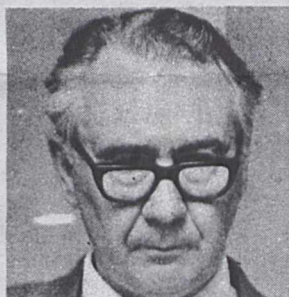
Samstjórn íhalds og Alþýðubandalags er möguleg, en það er líka hugsanlegt að íhald og kratar reyni stjórnarmyndun. Eins og ég sagði áðan, vil ég ekki spá neinu um þetta, því haldi íhaldsflokkarnir meirihluta sínum, er líka mögulegt að þeir myndi aftur stjórn. Hitt ætti hins vegar að vera ljóst, að mikil nauðsyn er á öflugri baráttu gegn íhaldinu - hvort sem er innan stjórnarflokka eða í forystu Alþýðubandalagsins. Ég held að kommúnískur þingmaður myndi torvela stéttasamvinnupólitík Alþýðubandalagsforystunnar á þingi að mun. Þess vegna er nauðsynlegt að efla veg Kommúnistaflokksins í þessum kosningum sem allra mest. Ég vil að lokum hvetja alla þá, sem vilja berjast gegn heimsvaldastefnu, auðvaldi og stéttasamvinnu, að fylkja sér um Kommúnistaflokkinn og tryggja honum brautargengi þann 25. júní. - Það er mikið talað um að fylgistap Sjálfstæðisflokksins hafi ráðist af afstöðu ungs

Ólafur Ragnar Grímsson vill veiða á hægri-miðum.

- Það liggur vafalítið mikið í þessu. Æskan í dag er almennt talað róttækari og reiðubúinari til baráttu en t.d. fyrir einum áratug síðan. Hún vex ekki lengur upp við skilyrði stríðsgróðans, eða við menningarlegt ofríki bandarísku heimsvaldastefunnar. Þvert á móti sér æskan vaxandi upplausn og óreiðu auðvaldsheimsins skýrt fyrir augum, þegar hún litast um á vettvangi heimsvaldanna. Atvinnuleysi, kreppa, ransstyrjaldið og sívaxandi spilling valdhafa hins kapitalíska heims er augljós öllum sem nenna að hugsa um málin. Stöðugleiki heimsvaldastefunnar hefur runnið sitt skeið á enda, alla vega í bili. Við tekur upplausn og hnignun. Þetta hefur leitt til þess að ungt fólk skipar sér í vaxandi mæli í raðir andheims valdasinna. Það snýst gegn NATO og hernum, það forðemir ransstyrjaldir risaveldanna og snýst gegn undirlægjuhætti íslenskra valdhafa við erlend heimsvaldaríki. Ungu fólkið er mikilvægt afl í stjórnmálaþróun sérhvers lands. Og aukning kommúnískra hugmynda meðal þess er mikill styrkur fyrir verkalyðshreyfinguna. Dæmin sýna, að það er oftast ungt fólk sem er fyrst til að ganga fram fyrir skjöldu í baráttunni. Þannig var það t.d. í andstöðustarfinu innan Dagsbrúnar, þannig er það innan Samtaka Herstöðvaandstæðinga og þannig verður það í auknum mæli á öllum sviðum þjóðfélagsbaráttunnar. Ég vonast til þess, að ungt fólk láti ekki hægri áróður Alþýðubandalagsforystunnar hafa áhrif á sig. Útbreidd andstaða þess gegn spillingunni og hvers kyns ólýðræðislegum starfsaðferðum ætti að snúa því frá Alþýðubandalaginu. Ungt fólk innan verkalyðshreyfingarinnar þekkir "lýðræðisast" Alþýðubandalagsins af starfsaðferðum Guðmundar J. og Eðvarðs og hinna AB-forkölfanna, sem árum saman hafa lamað alla baráttuskipulagningu og notast við hálfasískar aðferðir í stjórnun stéttarfélaganna. Framkoma Ólafs Ragnars Grímssonar innan útvarpsráðs, þegar hann snerist gegn jöfnum rétti framþjóðendanna og krafðist þess að lýðræðisreglur útvarpsins yrðu brotnar, ætti líka að sýna ungu fólki hvert raunverulegt

framhald á síðu 3.

"Ég stekk ef þú stekkur". Bæði Alþýðuflokkinn og Alþýðubandalagið langar í ríkisstjórn. Skyldu þeir fara saman í stjórn með Sjálfstæðisflokknum?

stjórnun í röð, þeirri fyrri undir nafninu vinstriflokkur og þeirri síðari undir nafninu hægriflokkur. Að vísu er það

bara ekki segja opinberlega, þar sem allur kosningaráróðurinn gengur út á andstöðu við íhaldið.

fólks. Er ungt fólk róttækara nú og er líklegt að það hafi áhrif á þann fjölda sem styður Kommúnistaflokkinn?

Öreigar og kúgaðar þjóðir heims sameinist!
Stéttabaráttan
Útg: Kommúnistaflokkur Íslands m-1.
25. og 26 tbl. 7. árg. 20.6. 1978

STÉTTABARÁTTAN
- kemur út vikulega -
Sími: 27810.
Gíró: 27810-6.

Ábyrgðarm: Sigurður
Ingi Andrésson.

Sigurður Jón Ólafsson
Óðinsgötu 178
101 R

Alþýðubandalagið þorði ekki að mæta

Eins og lesendur Þjóðviljans vita glögg, skoraði Kommúnistaflokkur Íslands á Alþýðubandalagið til kappræðufundar um málefni kosninganna og þá sérstaklega verkalyðsmálin. Nú er liðinn meira en hálfur mánuður, og þrátt fyrir tvær auglýsingar í Þjóðviljanum, og formlegt bréf til stjórnrar AB í Reykjavík hefur enn ekki bólað á svári.

aðstöðu sína í forystu verkalyðshreyfingarinnar til atkvæðasöfnunnar, í stað þess að beita aðgerðum gegn auðvaldinu og ríkisvaldi þess til að hindra kjaraskerðingarnar. Það er ykkar er lesið þetta að skera úr það hvort þessi vinnubrögð AB - forystunnar samrímast sósíalísku lýðræði.

Við hvað er forysta AB hrædd? Af hverju treysta þeir sér ekki til kappræðna við Kommúnistaflokkinn? Þeir ráða mestum hluta verkalyðshreyfingarinnar og skipa meirihluta í miðstjórn ASÍ.

Forystumenn AB vilja ef til vill ekki að það fréttist meira en orðið er hvornig þeir brjóta lög verkalyðshreyfingarinnar trekk í trekk.

Mögulega eru þeir hræddir við að folk geri sér grein fyrir hvornig þeir hafa notað verkalyðshreyfinguna

Svarvari Gestssyni er einhverra hluta vegna illa við að kappræða við félagi Kommúnistaflokksins.

Sendiherra Albaníu á Íslandi

Sendiherra Sósíalíska alþýðulýðveldisins Albaníu á Íslandi, hr. Baskhim Dino, kom hingað til lands um miðjan júní til að afhenda forseta Íslands trúnaðarbréf sitt, en það munu vera rétt um tvö ár síðan Ísland ákvað að taka upp stjórnmálasamskipti við Albaníu. Með Baskhim Dino í förinni hingað var verslunarfulltrúi sendiráðsins, hr. Myfit Hazibu, en tilgangur þeirra með heimsókninni til Íslands var jafnframt að koma á viðskiptatengslum milli landanna. Aðsetur sendiráðs þeirra er í Stokkhólmi.

Daginn áður en þeir héldu af landi brott flutti sendiherrann erindi á vegum Menningar- tengsla Albaníu og Íslands og svaraði fjölmörgum fyrirspurnum um stöðu Albaníu í dag og afstöðu þess til ýmissa

mikilvægra mála. Í lok fundarins pakkaði formaður MAÍ, Sigurður Jón Ólafsson, alþönsku fulltrúunum fyrir komuna og sagði, að heimsókn þeirra myndi án efa verða til þess að styrkja vináttutengslin milli alþönsku og íslensku þjóðanna.

Enver Hoxha leiðtogi
Flokks vinnunnar í Albaníu.

Bragur um prófessor Ólaf

Prófessor Ólafur - orðlagður lýðræðispáfi sem árum saman bruddi við sambandsins jötu hefur í bili hætt sínu villurafi og haslað sér völl við öndverða Grettisgötu.

Prófessor Ólafur - efnismaður í bernsku atti sitt fyrsta kapp á Möðruvöllum ágirndin knúði hann í lágreista lausamennsku hann lýsti sig falann og búinn að starfa með öllum.

Prófessor Ólafur - óðvirki af metorðafeber etur nú freklega af Bandalagsins jötu og hvar ætti heldur háskólagenginn streber að halda sig, en einmitt á Grettisgötu?

Jild Rauðsokka í göngu Baráttueiningar og Rauðrar verkalyðseiningar á 1. maí.

Viðtal við Rauðsokka

Stéttabaráttan tók fyrir skömmu viðtal við nokkrar konur, sem allar hafa mikinn hug á jafnréttismálum. Fer hér á eftir fyrri hluti viðtalsins, en hinn síðari birtist seinna.

Þær sem við ræddum við eru Margrét Einarsdóttir, Hjördís Bergsdóttir, Skúlína H. Kjartansdóttir, Sigríður Jóhannsdóttir, Margrét Jóhannsdóttir og Guðrún Helgadóttir.

Til að byrja með viljum við spyrja ykkur um afstöðu ykkar til jafnréttisbaráttunnar, hvers vegna heyjið þið þessa baráttu

Hjördís: Ég tel hana nauðsynlega til þess að vekja konur sjálfar upp til meðvitundar um stöðu sína í þjóðfélaginu, til að hrista af þeim aldagamla hefð um hlutverkaskiptingu kynjanna. Hún er nauðsynleg til þess að þær hætti að líta á sjálfar sig sem fæddar til

hver ja konu inni yfir nokkrum börnum. Það væri nær að safna börnunum saman í gæslu og kennslu með félögum sínum og sérhæfðu starfsfólki á góðum dagheimilum. Í stað þess að krefjast þess að konur fái laun fyrir hússtörfin vil ég berjast fyrir því að konur geti valið sér hvaða starf sem er. Auk þess ættu hússtörfin að vera sameiginleg fyrir alla fjölskylduna.

og vera heima. Aftur á móti hafa margar eldri konur mun meiri áhuga og skilning á að þær þurfa að vinna.

Hjördís: Ungu fólkið sem hræðist kvennfrelsisbaráttuna gerir það vegna vanþekkingar, þekkingarskortur veldur hræðslu.

Sigríður: Ungu fólkið sér heimilislífið í rósröðum bjarma, ungabörnin sofandi sæl í vöggunni og þau pissa aldrei á sig eða verða veik, þannig er okkur innrætt að heimilislífið sé.

Skúlína: En er það nú ekki fleira sem háir okkur en almennt íhaldssemi? Hvað til dæmis með atvinnurekendur? Erfiðleikarnir hjá unga fólkinu eru gífurlegir þegar móthverfa milli þess heimilislífs sem okkur er innrætt að sé æskilegt

„Foreldrar verða bæði að bera ábyrgð á framfærslu barnanna“

að gegna hlutverki húsmæðra og eiginkvenna eingöngu. Jafnréttisbaráttan er nauðsynleg til að gera konur félagslega meðvitaðar að þær líti á sig sem sjálfstæða einstaklinga sem hafa fullan rétt til þátttöku í störfum þjóðfélagsins. Norma: Sem húsmóðir verð ég aðallega að berjast við einangrunina. Mér finnst ég vera utangátta í þjóðfélaginu sem húsmóðir með ung börn.

Hjördís: Það er staðreynd að þegar hjón eignast börn þá er það alltaf annar aðilinn sem hugsar um þau meðan þau eru ung. Í flestum tilfellum er það konan sem annast þau. En þetta starf fær hún aldrei metið á vinnumarkaðinum og það finnst mér eitt mesta óréttlætið.

Norma: Mér finnst að húsmæður ætti að fá kaup.

Hjördís: Hver á að borga?

Skúlína: Mér finnst ekki rétt að krefjast þess að konum verði greidd laun fyrir hússtörfin. Það er rangt að loka

Guðrún: Það er ekki nógu vel búið að barnaheimilunum, þó að starfsfólkið sé allt af vilja gert, þá vantar fleira fólk og meira fé.

Hjördís: Við ríkjandi ástand í dagvistunarmálum finnst mér ekki rétt að setja mjög ung börn í gæslu, vegna þess að dagheimilin eru eins konar geymslur.

Norma: Mín reynsla er sú, að ég get fengið dagvistun fyrir eitt barn fyrir hádegi og annað eftir hádegi. Sem þýðir að ég get ekki farið út að vinna, því þessi dagvistun er mér ónýtt.

- Haldið þið að það sé munur á afstöðu eldri og yngri fólks til jafnréttis kynjanna?

Norma: Já, mér finnst eldri fólk oft íhaldssamara.

Sigríður: Ungu fólkið er nú oft ekki betra. T.d. veit ég að fjöldamargar ungar stúlkur sem eru að eiga sín fyrstu börn, vilja bara hætta að vinna

og þátttöku í atvinnulífinu kemur í ljós. Kröfurnar sem atvinnurekendur gera til kvenna og tillitsleysið sem þeir sýna gagnvart tvöföldu vinnuálagi hrekur margar aftur inn á heimilin. En flestar alþýðkonur verða að vinna eitthvað utan heimilis, en samfélagið kemur ekki til móts við þær.

Sigríður: Það er of algengt að konur líti ekki á sig sem stöðu- an vinnukraft, heldur að vinna utan heimilis sé aukastarf, jafnvel hafa þær samviskubit vegna fjölskyldunnar.

Margrét: Sem ætti að vera óþarfi, því þær eiga ekki að bera einar alla ábyrgð á heimilislífinu þó þær séu eiginkonur og mæður.

Hjördís: Þetta á ekki við um allar, fjöldamargar konur eru fyrirvinnur sinnar fjölskyldu.

Guðrún: Það er ekkert undarlegt að konur séu farnar að trúa því að þær séu annars flokks vinnukraftur, þar sem þeim er framhald á síðu 3.